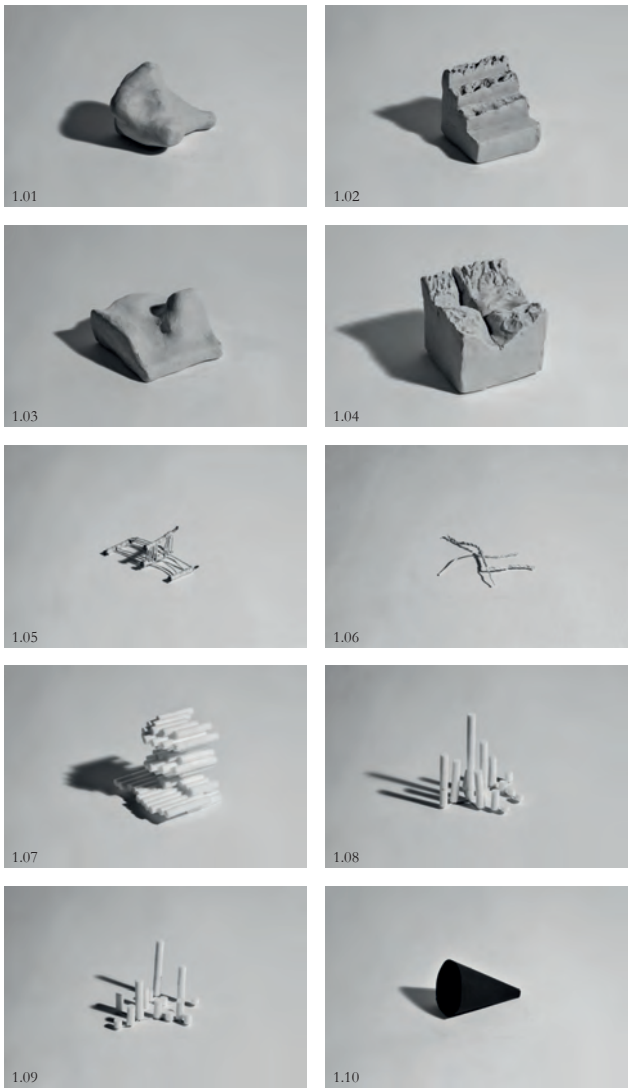
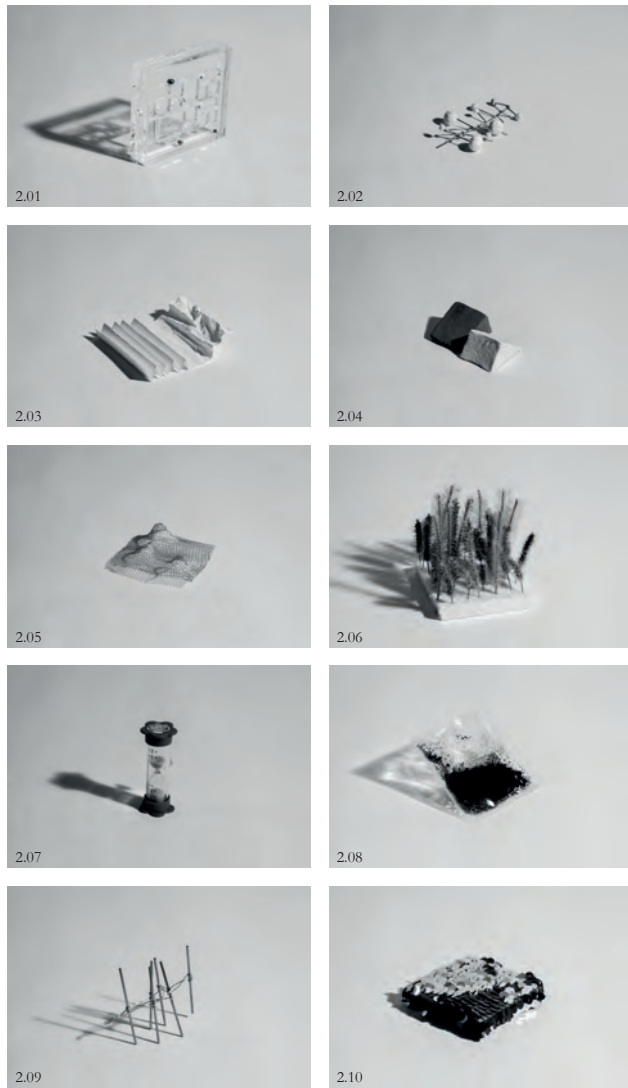
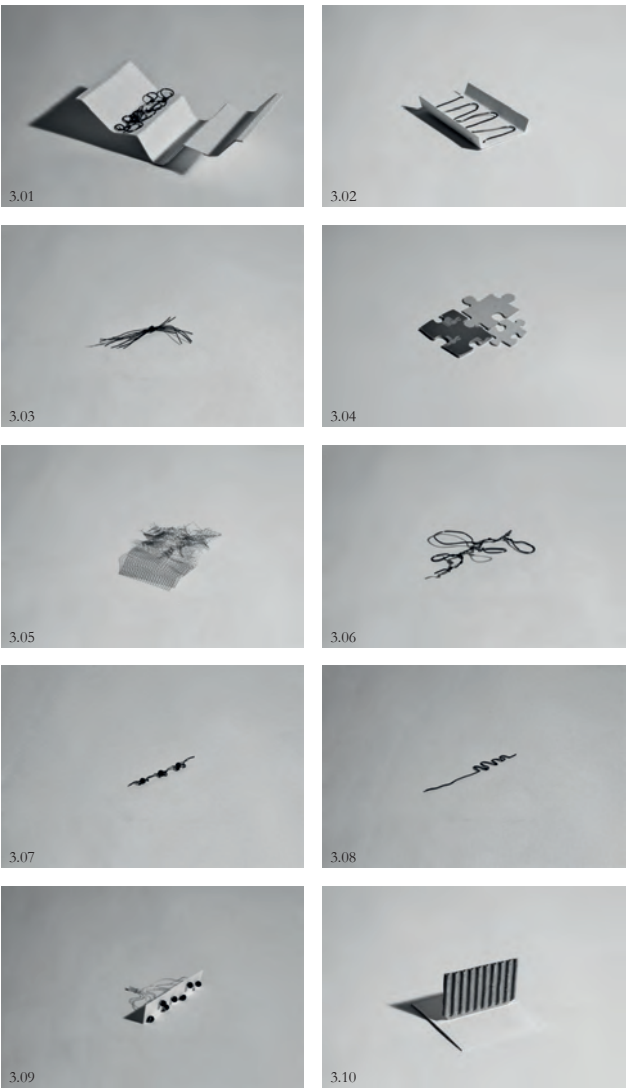

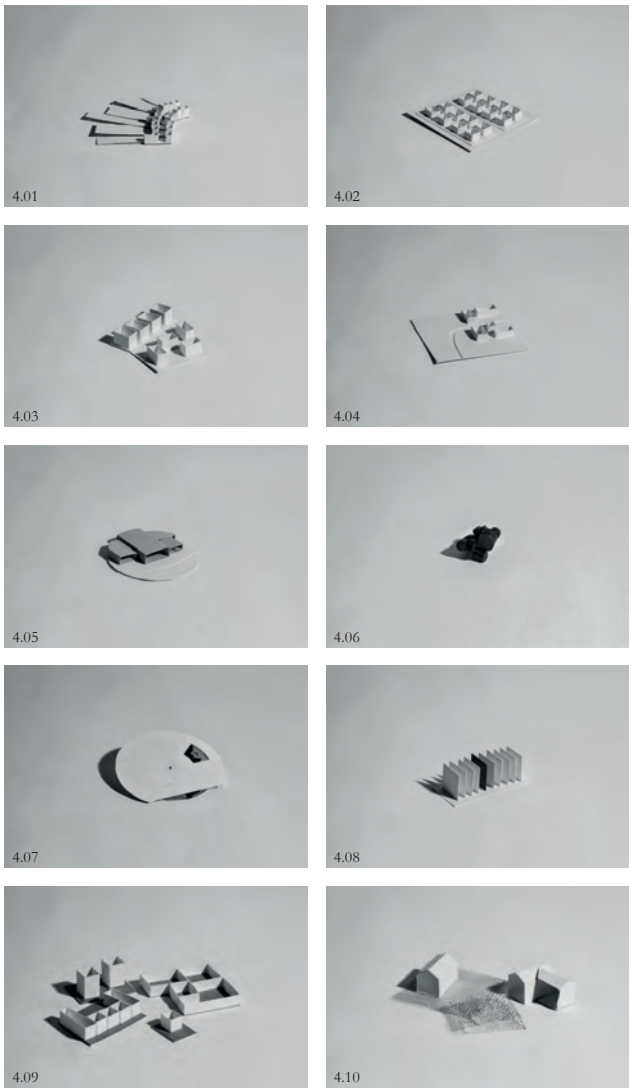
1 KRAJINA

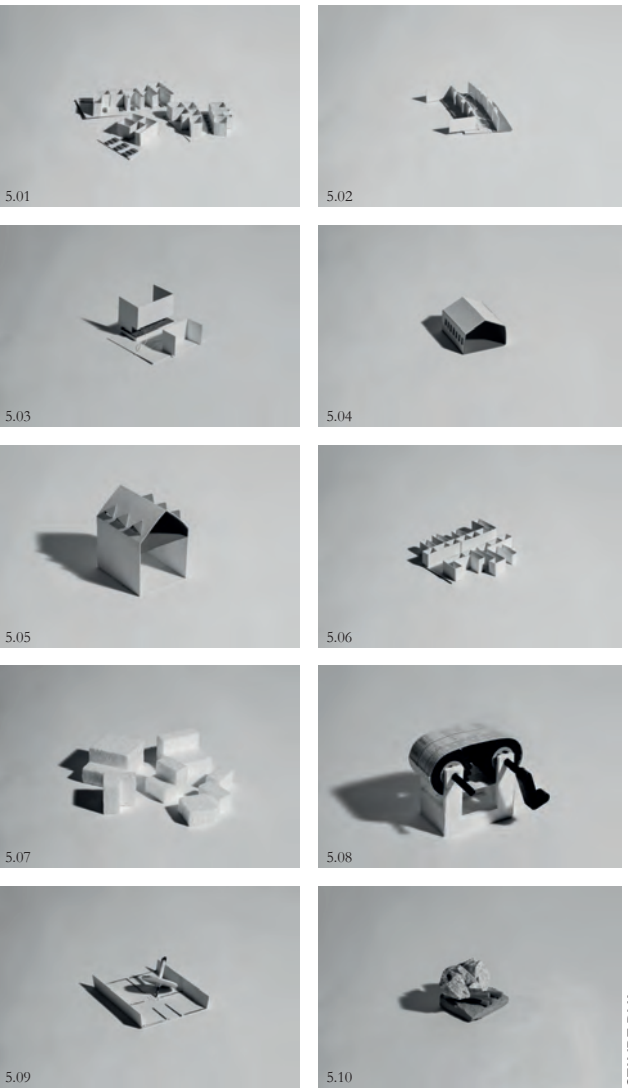
2 MESTO ENA

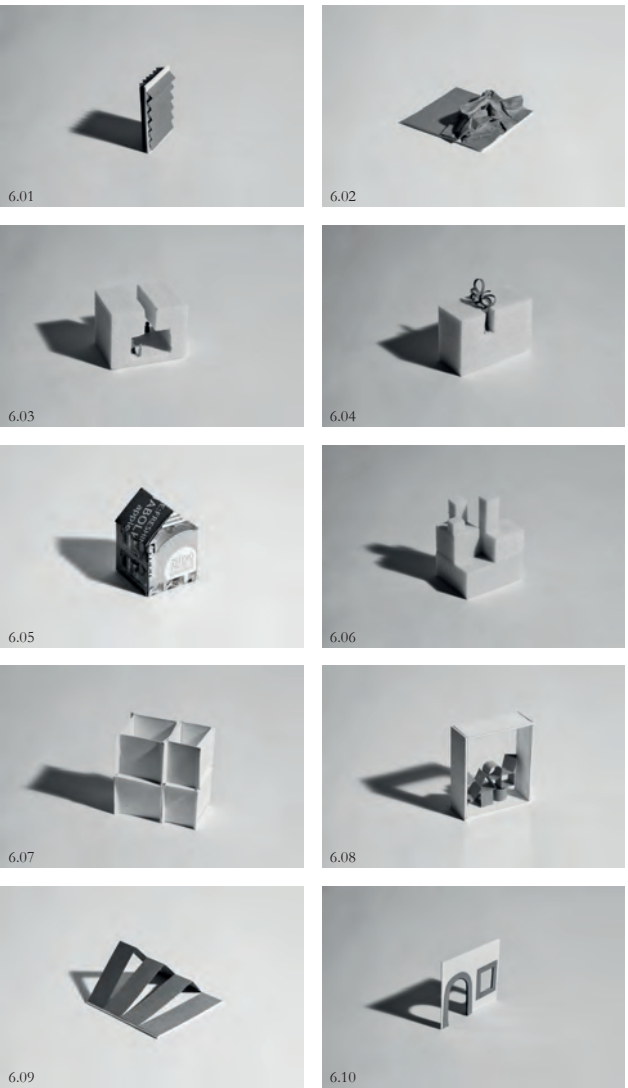
3 MESTO DVA

4 STAVBE ENA

5 STAVBE DVA

6 DETAJL

FAZA

1 KRAJINA

- 1.01 kamniški krak
- 1.02 vzpenjanje
- 1.03 strateška pozicija
- 1.04 narava oblikuje Kamnik
- 1.05 KAM-igracije
- 1.06 KAM grem
- 1.07 danosti – dejavnosti
- 1.08 poseljena krajina
- 1.09 prostor(i) turizma
- 1.10 obrazi krajine

2 MESTO ENA

- 2.01 dostopnost
- 2.02 povezave čez reko
- 2.03 nedostopnost reke
- 2.04 relief mesta
- 2.05 orientacijske točke
- 2.06 prostori odmika
- 2.07 življenje mesta
- 2.08 tok mladih in starih
- 2.09 vozišča dejavnosti
- 2.10 preraščanje industrije

3 MESTO DVA

- 3.01 mesto med hribom in reko
- 3.02 med reko in železnico
- 3.03 širjenje mesta
- 3.04 povezovanje tkiv
- 3.05 geometrija mesta
- 3.06 programski otoki ob reki
- 3.07 napajanje industrij
- 3.08 sekvenčnost
- 3.09 na obrobju mesta
- 3.10 javno/zasebno

4 STAVBE ENA

- 4.01 strnjeno mestno jedro
- 4.02 mrežasto naselje
- 4.03 zasebna programska ulica
- 4.04 gručasti zaselki
- 4.05 industrijske točke ob reki
- 4.06 centraliziranje družbenih stavb
- 4.07 prostorski orientirji
- 4.08 enake, vendar drugačne
- 4.09 gradient javno-zasebno
- 4.10 (nč)preplet zelenja

5 STAVBE DVA

- 5.01 kaj pa avto?
- 5.02 odpiranje na ulico
- 5.03 zasebna programska ulica
- 5.04 stare stavbe, nov program
- 5.05 vertikalno goščenje
- 5.06 ozko = bolj osvetljeno
- 5.07 dolbenje volumnov
- 5.08 ritem fasad
- 5.09 funkcionalna zasnova notranjosti
- 5.10 materialnost

6 DETAJL

- 6.01 zasebno okno
- 6.02 varen korak
- 6.03 ulica pod streho
- 6.04 nakit na hiši
- 6.05 cenovno dostopno
- 6.06 fraktalizacija forme
- 6.07 šivanje volumnov
- 6.08 izložba karakterja
- 6.09 interpretacija strešine
- 6.10 poudarjene odprtine

SEMINAR ZORC

MISLI ZA KAMNIK

JEZIK VZORCEV KAMNIKA

Vsak prostor zaznamujejo raznovrstni dejavniki, silnice in procesi, razmerja ter odnosi. Čeprav se skozi čas spreminjajo, pa se v prostoru dovolj ustalijo in plastijo v edinstvene in prepoznavne vzorce, ki jih je možno prepoznati in preučevati ter skozi njih razumeti, kako nas prostor nagovarja v jeziku kraja. Da bi ustvarili arhitekturo, ki je v dialogu s krajem in krajani, moramo jezik kraja razumeti in ga v njem nagovarjati. Tudi če je naša pripoved zelo osebna ali vnaša kakšno novo besedo.

Prepoznavanje ključnih prostorskih značilnosti Kamnika smo opravili s pomočjo strukture jezika vzorcev, povzeti po metodi, predstavljeni v delu A Pattern Language: Towns, Buildings,

Construction (C. Alexander, S. Ishikawa, M. Silvestrin, 1977). Prostorske značilnosti oz. vzorci so členjeni glede na merilo: krajina, naselje, stavba, detajl. Vsak vzorec, od skupaj 60, je predstavljen z geslom, kratkim opisom, reprezentativno podobo in malo maketo, ki prepoznano značilnost prevede v abstraktni model. Zbirka vzorcev tako tvori besedišče jezika kraja, zbirko spoznanj in vedenj o prostoru Kamnika. Struktura je dovolj odprta, da omogoča tudi zelo osebne poglede in interpretacije.

Študijske projekte, ki so predstavljeni v publikaciji, smo razvili s pomočjo in v odnosu do jezika vzorcev Kamnika.

1.06
KAM grem
Omrežje infrastrukturnih povezav omogoča prihod iz Ljubljane v Kamnik z vlakom ali avtomobilom. Železniško omrežje se tu konča, medtem ko ceste prepredajo mesto in njegovo okolico, razen mestnega jedra. Zaradi izoblikovanih dolin so ceste vijugaste, njihova nadmorska višina pa se počasi dviga in spušča, razen ko obiskujem Kamniško-Savinjske Alpe, kjer je razlika v vzpenjanju hitreje opazna.

1.01
kamniški krak
Ljubljanska kotlina se nahaja pod Kamniško-Savinjskimi Alpami, in se nadaljuje v več dolin, ki se vanje zajedajo. Ena izmed njih je tudi Kamniška dolina, ki se v gore zajedá z dvema glavnima krakoma, ki se naprej razvejata in nadaljujeta v manjše zajede.

1.02
vzpenjanje
Kamniška dolina je z vseh strani omejena z vzpetinami. Predvsem izrazita je omejenost s Kamniško-Savinjskimi Alpami na severu. Teren se hitro vzpenja in z njim relief postaja vse izrazitejši. Ravнина prehaja preko hribovja v strma pobočja gora.

1.03
strateška pozicija
Vzpetine nad dolino omogočajo pregled nad širšim območjem. Mesto se je izoblikovalo ob vznožju visokega hriba, s katerega se odpira širok pogled proti Ljubljanski kotlini in omogoča nadzor nad območjem. Hkrati je v zaledju Kamniško-Savinjskih Alp. Njegova strateška umestitev v prostor je mestu zapisala bogato zgodovino.

1.04
narava oblikuje Kamnik
Naravne enote krajine so vzrok za posebno obliko Kamnika in naselij ter za razvoj gospodarskih dejavnosti. Reka, ki je oblikovala dolino, je нареkovala pot cest, razvoj industrije in mesta. Okoliško hribovje in gorovje sta vplivala na oblikovanje mesta in naselij ter omogočila razvoj kmetijstva, planšarstva in turizma.

1.05
KAM-igracije
Primerjava obremenjenosti glavnih cestnih prometnih povezav s Kamnikom skozi čas. V preteklosti je bila trgovsko in prometno najpomembnejša povezava s Celjsko kotlino, povezava z Ljubljano pa ni bila tako močna. Danes je povezava z Ljubljano daleč najbolj obremenjena, povezava s Celjsko kotlino je delno zamrla.

1 **KRAJINA**

1.07

danosti – dejavnosti

Na širšem območju Kamnika so se, kot posledica naravnih danosti, razvile gospodarske dejavnosti različnih intenzivnosti in obsega. V dolini ob reki se je na majhnem območju razvila intenzivna industrija. Na okoliškem hribovju, v kotlinicah in na planinah so se na širokem območju razvile panoge nizke intenzivnosti (planšarstvo, turizem, gozdarstvo).

1.08

poseljena krajina

Poselitve v občini Kamnik se deli na: - območje strnjene gradnje s stanovanjsko rabo in značilno zgoščenostjo poselitve ob glavnih prometnicah, v nižinskem delu, - območje razpršene poselitve (samotne kmetije, zaselki, razložena naselja), ki se razprostira na hribovitem območju, - posebna območja avtohtone poselitve (Velika planina in Menina planina), ki jo predstavljajo pastirski stanovi in bajatrstvo.

1.09

prostor(i) turizma

Turizem v Kamniku lahko delimo na tri glavne veje. Prva je naravni turizem, ki vključuje vse turistične in ekokmetije, bajatrstvo in pastirske stanove. Sledi kulturni, z vso kulturno dediščino, ki se prepleta z naravnim turizmom. In zadnji, športni, ki zajema predvsem pohodništvo v Kamniško-Savinjskih Alpah. Območja turizma se za razliko od drugih mest zgoščena na manj poseljenih, višjih delih. Odvija se tako pozimi kot poleti.

1.10

obrazi krajine

Kako merilo krajine zaznavamo, ko se nahajamo v samem prostoru krajine? Kako se občutenje krajine spreminja ob potovanju skoznjo? Ko se sprehajam po mestu, se pogledi usmerjajo v smerch ulic in so v splošnem izrazito usmerjeni, mestoma pogledam višje, kjer opazim kakšen višji hrib (npr. Stari grad). Višje ko se vzpenjam po hribih, širši pogledi se mi odpirajo. Krajina mi s svojim razgibanim reliefom in visokimi gorami nudi veliko širokih pogledov, v katerih vsak uživa.

2.01

dostopnost

Dostopnost mesta Kamnik poteka vzdolž dveh glavnih osi – železniške proge in regionalne ceste, ki ju povezuje neurejena mrežna struktura z izsekom onemogočenega dostopa osebnih vozil v staro mestno jedro.

2.02

povezave čez reko

Povezave čez reko niso vse povsod enako intenzivne. Ponekod se celo povezava ne povezuje z drugimi programi, ampak se izteče zgolj na glavno infrastrukturo. Povezave opisujejo tok gibanja ljudi ob reki. Glavne povezave so: Dom kulture–nogometni klub, center–Spar–osnovna šola–gimnazija–otroško igrišče–Alprem–Qlandija. Najbolj intenzivno gibanje se pojavi na jugu mesta oziroma v okolici šol.

2.03

nedostopnost reke

Reka teče skozi cel Kamnik. Vse mesto se razvija ob njej, cesta je njena glavna spremljevalka. Na eni strani reke je dostop popolnoma onemogočen, na drugi strani pa ima obrežje velik potencial.

2.04

relief mesta

Mesto leži v dolini, razvijalo se je po potrebi. Relief mesta se po vzdolžnem prerezu doline dviga proti Kamniško-Savinjskim Alpam in pada proti Ljubljani. Tému se stavbni relief prilagaja sorazmerno in postopoma prehaja z višjega proti nižjemu v smeri Kamniško-Savinjskih Alp.

2.05

orientacijske točke

Orientacijske točke v prostoru predstavljajo identiteto mesta. So posledica naravnih danosti in so večinoma višinske točke (Stari grad, Mali grad, grad Zaprice). Večinoma je omogočen pogled na gradove – dominante v prostoru. Poleg orientacijskih točk predstavljajo gradovi turistično znamenitost, so namenjeni športu in so prostori odmika.

2 **MESTO ENA**

2.06

prostori odmika

Zaradi naravnih danosti v Kamniku in okolici prepoznamo prostore odmika kot skrite kotičke v zelenju. Bodisi odmaknjene na višine, kot so Mali grad, Stari grad, grad Zaprice ali pa Keršmančev park, odmaknjen ob reko. Kamnik ima tudi veliko zelenih površin v samem mestu v degradiranih območjih opuščene industrije, vendar so te v večini še neizkoriščene.

2.07

življenje mesta

Problematika dnevnih migracij v Ljubljano, v katero naj bi dnevno migrirala tretjina Kamničanov. Mestno jedro je polno ljudi le poleti, ko se zbirajo na festivalih, tržnicah in koncertih.

2.08

tok mladih in starih

Mlado in staro prebivalstvo se v Kamniku ne meša. Starejši prebivalci se večinoma zadržujejo v središču mesta, ker Kamnik nima javnega mestnega prevoza. Mladi se v času pouka zadržujejo na območju izobraževalnih con, popoldan pa na obrobju mesta, na območju obvoznice in trgovskega centra.

2.09

vozišča dejavnosti

Ob poti skozi mesto nas privlačijo odprte točke, ki omogočajo javno druženje in druge dejavnosti. Niso razpršene in manjkajo tam, kjer bi jih pričakovali (npr. ob osnovni šoli).

2.10

preraščanje industrije

Večina nekdanih industrijskih prostorov ni izrabljena in propada, nekatere dele so prevzeli mladi. V Smodnišnici tako najdemo start-up podjetja, v Alpremu domujejo skate park, plezalni klub in druga društva.

3.01

mesto med hribom in reko

Mesto Kamnik je razpotegnjeno po dolini, vzdolž Kamniške Bistrice, omejene s hribi na različne načine.

3.02

med reko in železnico

Mesto zelo jasno omejujeta Kamniška Bistrica na vzhodni strani in železnica na zahodni strani. Kamnik je zato pretežno linearno mesto.

3.03

širjenje mesta

Gostota pozidave Kamnika se proti severu in jugu zmanjšuje. Iz starega mestnega jedra se mesto naprej širi v obliki treh krakov, ki sledijo oblikam doline.

3.04

povezovanje tkiv

Tkiva v Kamniku se povezujejo brez prehoda.

3.05

geometrija mesta

Staro mestno jedro in blokovska ter stanovanjska naselja predstavljajo različne sisteme bivanja, ki skupaj sestavljajo Kamnik. Problemi slednjih so njihova neurejenost in izrazita medsebojna neprehodnost.

3 **MESTO DVA**

4.01

strnjeno mestno jedro

Stavbe v starem mestnem jedru so vrstne, strnjenje in sledijo smeri ulice (tudi po reliefu), ta pa smeri doline (ki narekuje pot reke). Njihova lega ni pogojena s pogledom. Ponekod tvorijo stavbni blok, druge pa so zgrajene linijsko.

4.02

mrežasto naselje

Ob vzdolžni mestni povezavi se zunaj mestnega območja vzpostavljajo naselja enodružinskih hiš, vpetih v raster ortogonalne mreže. Preprostost zasnove je posledica ravninskega območja brez ovir, ki narekuje pravokotne ceste, med katere so vpeti stavbni gabariti podobnih dimenzij. Objekti so linijsko poenoteni v odnosu do ulice. Na obrobju mesta, kjer se teren dviga, se ceste organsko prilagajajo plasticam. Posledično se mrežasta struktura tke paralelno s cesto, vendar v osnovi ostaja enaka.

4.03

večstanovanjsko naselje

Nepretregano mestno strukturo zapolnjujejo območja večstanovanjske gradnje, ki se v prostor umeščajo glede na sončno lego, da stanovanjem zagotovijo ustrezne svetlobne pogoje. Posamezni vstavki so sestavljeni iz stavb enakih gabaritov in višin, ki so postavljeni v ortogonalno mrežo ali pa se zvrstijo ob prometnih osih. Nekateri se med seboj povezujejo s prečnimi elementi ali vertikalnimi komunikacijami.

4.09

gradient javno-zasebno

V tkivih so prepoznavne različne kombinacije zasebnih in javnih prostorov, ki se nanašajo bodisi na program bodisi na bivalno ugodje prebivalcev. Enodružinske hiše so od skupnosti odmaknjene z zasebno parcelo, medtem ko se v starem mestnem jedru zasebni vrtovi združujejo v zaledju fasadnega ovoja, ki meji na javno pestro ulico. Območje večstanovanjskih stavb briše meje med javnim in zasebnim, medtem ko se območje industrijskih stavb popolnoma loči od mesta.

4.04

gručasti zaselki

Na obrobju mesta, zunaj urbanega tkiva, se pojavljajo manjši, gručasto zasnovani zaselki, ki so sestavljeni iz bivalnih enot in kmetij z gospodarskimi poslopji. Posledica so skupki enot brez mreže, ki si v svoji okolici lastijo obširne površine obdelovalne zemlje.

4.05

industrijske točke ob reki

Industrijske točke se nahajajo ob reki, saj je ta ugodna za industrijo. So odmaknjene od središča mesta, vendar v neposredni bližini. Prehod iz industrijskega v bivanjsko ali družbeno območje je zelo nenaden. Industrijske stavbe tvorijo gručo brez vmesnih zelenih družabnih površin. Območje je zasebno.

4 **STAVBE ENA**

4.06

centraliziranje družbenih stavb

V novem delu mesta so družbene stavbe na kupu. Niso enakomerno razporejene po mestu, tako da se tudi vsi ljudje zbirajo na enem mestu. Na tem območju je knjižnica, dve osnovni šoli, glasbena šola, srednja šola, zdravstveni dom ...

4.07

prostorski orientirji

Strateško umeščeni zgodovinsko pomembni objekti in verske ustanove v prostoru predstavljajo višinske dominante. Te so s svojo pojavnostjo orientacijski poudarki, ki usmerjajo obiskovalce mesta.

4.08

enake, vendar drugačne

Na območju Kamnika, kjer se pojavlja nova gradnja (enodružinske hiše, industrijska cona, lokali), hierarhija med objekti ne obstaja. Hiše niso odmaknjene od industrije, kot tudi stari dvorci ne od lokalov. Tako človek ne prepozna dominant v prostoru, programi v objektih so veliko bolj različni, kot bi pričakoval.

5.01

kaj pa avto?

Stanovalci do glavnega vhoda hiše ne morejo z avtom, a imajo v večini zagotovljen dostop z zadnje strani. Skupni prostori sosesk zaradi pomanjkanja parkirnih površin v starem mestnem jedru v veliki meri predstavljajo parkirišča (stari del ima čez dan osem plačiljih javnih parkirišč), pomanjkljive so ostale skupne površine, igrišča, parki.

5.02

odpiranje na ulico

V starem mestnem jedru se pritličja odpirajo neposredno na glavno ulico in tako vzpostavljajo aktiven javni pritlični program, ki spodbuja komunikacijo in življenje v mestnem prostoru ter sožitje med bivanjem in dejavnostmi kulture.

5.03

zasebna programska ulica

Ob obodu večjih stavbnih gabaritov, ki se zvrstijo ob pomembnejših ulicah, se v pritličju vzpostavlja prostor, namenjen javnemu programu. Ta je zamaknjen v notranjost, pokrit s konzolo in ponekod nivojsko ločen od ulice.

Tako je območje javnega programa namenjeno zgoščevanju in zadrževanju, območje ulice pa prehajanju.

5.04

stare stavbe, nov program

Nov vzorec, ki se pojavlja v mestu, je naseljevanje starih stavb z novimi programi. Pobudniki so mladi. Tako stavba, namenjena drugemu programu, dobi nov namen, ne čisto skladen s prostorom. Dobili so nov skate park, plezalno steno, prostore za start-up podjetja ...

5.05

vertikalno goščenje

V starem mestnem jedru so si zaradi pomanjkanja prostora in hišah uredili stanovanja v mansardi. Posledično so strehe polne frčad. Strehe so si na pogled enake.

5 **STAVBE DVA**

5.06

ozko = bolj osvetljeno

V starem mestnem jedru je večina stanovanjskih hiš vrstnih, zato svetloba prihaja v stavbo samo z dveh strani. Hiše so ozke, da je osvetljena večina hiše. Vsi prizidki so grajeni na enak način.

5.07

dolbenje volumnov

Pri novejših objektih večstanovanjske gradnje je mogoče zaslediti princip dolbenja preprostih volumnov v razčlenjene zasnove. Posledica so raznovrstni objekti, ki z izrastki ali vdolbinami zagotavljajo dodatne prostore bodisi za javni ali zasebni program.

5.08

ritem fasad

Pročelja fasad so predvsem v starem mestnem jedru poenotena v ortogonalno mrežo osne postavitve okenskih in vratnih odprtin enakih razmerij. Etažnost je poudarjena z medetažnimi venci.

5.09

funkcionalna zasnova notranjosti

Pri tipičnih vrstnih hišah v starem mestnem jedru je mogoče prepoznati vzorec zaporedja notranjih prostorov. Zaradi dostopa svetlobe v notranjost z zgolj dveh strani je prečno zasnovan osrednji prostor oziroma veža ali hodnik, ki je povezovalni element med cestnim in vrtnim delom. Preostali prostori ga obkrožajo tako, da si zagotovijo ugodne svetlobne pogoje. Dnevni prostori so običajno usmerjeni proti zasebnim vrtovom.

5.10

materialnost

V starem mestnem jedru so stavbe zgrajene iz lokalnega kamna, pokrite z leseno strešno konstrukcijo in kritino bobrovcra. Enodružinske hiše imajo tipično opečnato konstrukcijo, večstanovanjske stavbe novejšega izvora pa betonsko.

6.01

zasebno okno

V pritličju prostorov, obrnjenih na javni prostor, so okna na stavbah zasebna, zakrita z rešetko, polkni ali skrita za kaljenim steklom. To uporabnikom prostora omogoča zadostno osvetlitev, obenem pa zagotavlja introvertiranost prostora. Perforacije na fasadi so različnih oblik in velikosti. V največ primerih v obliki lukenj ali opek, zloženih v različne vzorce. Njihova naloga je prezračevanje, obenem pa ohranjanje zasebnosti.

6.02

varen korak

Po pohodnih površinah, namenjenih pešcem, je vselej položen kamnit dak. To zagotavlja jasno ločnico med površinami, namenjenimi pešcem, ter površinami, namenjenimi prometu, obenem pa tlakovci preprečujejo nabiranje vode in s tem nevarno poledico v zimskem času.

6.03

ulica pod streho

Stavbe v mestu so oblikovane tako, da s svojo arhitekturno formo omogočajo prehod pešcev pod streho ter jih tako zavarujejo pred morebitnimi vremenskimi nevsččnostmi. To se kaže v uporabi nadstreškov nad vhodi, izvlečenimi prvimi nadstropji ter nadstrešnicami.

6.04

nakit na hiši

Masivni volumni kamniških hiš so pogosto okrašeni z izveski v obliki znakov in svetilk. To okrasje ni naključno, temveč označuje vhod v stavbo ter razodeva njen notranji program. Nakit tako deluje kot pokazatelj vsebine na sicer monotoni fasadi in ustvarja dialog med tektonskim in filigranskim.

6.05

cenovno dostopno

Kadar je le mogoče, se za gradnjo uporabljajo cenovno dostopni materiali, kot so pločevina, kamni iz okolice ter les. To mestu ne odvzame prestiža, temveč mu daje svojstven značaj.

6 **DETAJL**

6.06

fraktalizacija forme

Kjer je forma pogojena z uporabnostjo, se ta na mestih s podobno funkcijo ponovi. Primer tega je dvokapnica na strehi, na dimniku in na frčadi. Podoben pojav se zgodi na novih objektih, ki imajo ravno streho, raven dimnik, ravno nadstrešnico ...

6.07

šivanje volumnov

Na zunaj se členjenost stavb po nadstropjih kaže s horizontalnimi poudarki na fasadi. Ti poudarki so lahko različne barve, izbokline ali obarvani širši pasovi. Prav tako se stavbe med seboj stikajo po vertikali, predvsem v starem mestnem jedru. Ta stik največkrat pokažejo žleb ali zaključki v obliki štukature ali šivanega roba.

6.08

izložba karakterja

Prebivalci Kamnika svoja okna okrasijo s sebi pomembnimi predmeti, kot so lutke, rože ter druge drobnarije. Te umestijo bodisi na notranjo okensko polico, med dve plasti zasteklitve ali pa med okno ter rešetke na njem. Rezultat je z ulice viden sestav, ki razkriva značaj lastnika.

6.09

interpretacija strešine

Čeprav je za slovensko arhitekturo načeloma značilna dvokapna streha, se v Kamniku z odmikanjem iz mestnega jedra tudi to pravilo postopoma krši. Za mestno jedro so značilne pravilne dvokapnice, na obronkih se začnejo pojavljati stavbe z nesimetričnimi dvokapnicami, industrijska arhitektura na obrobju mesta pa ima enokapno ali celo ravno streho.

6.10

poudarjene odprtine

Ko se na stavbi pojavi odprtna, bodisi v obliki okna, vrat ali pa oboka, ima odprtna vselej poudarjeno obrobo. Tudi ko se okno ali prehod zazida, obroba ostane na fasadi ter opominja na spremembe v prostoru.

SEMINAR ZORC

UL FA

2019/2020

MISLI ZA KAMNIK

SEMINAR ZORC

UL FA

2019/2020

MISLI ZA KAMNIK

SEMINAR ZORC

UL FA

2019/2020

MISLI ZA KAMNIK

SEMINAR ZORC

UL FA

2019/2020

MISLI ZA KAMNIK

SEMINAR ZORC

UL FA

2019/2020

MISLI ZA KAMNIK

SEMINAR ZORC

UL FA

2019/2020

MISLI ZA KAMNIK

Univerza
v Ljubljani Fakulteta
za arhitekturo

FAZA

Občina Kamnik

Misli za Kamnik

doc. Mitja Zorc

1

Kamnik je eno tistih mest, za katera se zdi, da so najboljše čase že doživela. Trgovske in prometne poti so se preusmerile, zidovi gradov so razpokali, živahna obrt in velika industrija sta usahnili, zdraviliški vrvež je obmolknil. A številne imenitne, čeprav nekoliko utrujene stavbe in ureditve iz različnih obdobj pričajo o nečem drugem. Kamnik je mesto, ki vztraja. Trdno zagozden ob bregove Kamniške Bistrice in vznožje gora. Znova in znova najde moč in pogum za novo rojstvo, rast in razcvet. Z vsakim obdobjem se iznajde na novo, a vendar ohranja obraz in spomin.

Kje so prostorski izzivi in priložnosti tokratnega preporoda?

Z nekaj lokacijami v Kamniku, ki že dalj časa kličejo po preporodu in novih priložnostih, so se študenti v seminarju pod mentorstvom doc. Mitje Zorca na Fakulteti za arhitekturo Univerze v Ljubljani soočili v študijskem letu 2019/20. Pri tem so spoznali njihov večplastni obraz. Lokacije kot izziv in priložnost za nov razvoj. Kot splet značilnosti, pogojev, usmeritev in omejitev. Lokacije kot sediment zgodovine in grajen spomin. Kot avtonomni kraji in hkrati delci v mozaiku mestnih prostorov. Lokacije kot gradniki občinskega prostorskega načrta in lokacije kot nepopisani listi. Kot polja dejavnosti in grajen okvir.

Programska izhodišča za projekte na posameznih lokacijah so podali predstavniki Občine Kamnik. Študijski projekti tako v temelju sledijo strateškim premislekom občinske prostorske politike. Ob tem pa izhodišča nadgradijo in interpretirajo tako, da se razprejo mestotvorni potenciali lokacij ter javni značaj in povezovalna vloga novih stavb in ureditev. Paviljon za rekreacijo v Keršmančevem parku se vzpostavlja kot zavetje za vse obiskovalce parka. Parkirna hiša ob Zdravstvenem domu Kamnik in Gimnaziji Kamnik je hkrati tudi javni trg in stičišče okoliških dejavnosti. Nova zazidava na območju nekdanje tovarne Alprem vzpostavlja privlačen in raznovrsten stanovanjski predel, a ob tem gradi povezan sistem javnih prostorov ter oživlja stik mesta s Kamniško Bistrico. Razmisleki o prenovi obstoječe stavbe, v kateri sta združeni knjižnica in glasbena šola, presegajo domet preurejanja prizidkov. V sobivanju dveh programov najdejo spodbudo za zasnovo novega kulturnega vozlišča na območju kamniških osnovnih šol. Razširitev mestnega pokopališča Žale in pokopališča ob samostanu v Mekinjah pa je podlaga za precizno in večpomensko ureditev stika med historičnimi strukturami pokopališča oz. samostana in okolico.

Študijski projekti, ob katerih rastejo in se oblikujejo bodoči arhitekti, seveda niso rutinirani načrtovalski odgovori na navedene izzive in programska izhodišča. A so toliko bolj zvedavi, odprti in pogumni. So eksperimentalni premisleki prek meja pričakovanega in zagotovo tudi mogočega. Zamišljajo si prihodnost, kot bi lahko bila, ne le, kot ji pustimo biti. Namesto donosov jih zanimajo odnosi v prostoru. Ob tem pa ostajajo nepreračunljivi in neodvisni. Študijski projekti so koraki na poti k obvladovanju različnih arhitekturnih nalog, ki z leti študija postajajo vse bolj kompleksne in obsežne. A že od vsega začetka iskreno in poglobljeno raziskujejo, kaj v samem bistvu pomeni graditi in oblikovati prostor.

Za podporo in tvorno sodelovanje pri oblikovanju Misli za Kamnik se zahvaljujemo: Mateju Slaparju, županu Občine Kamnik; dr. Jerneju Marklju, predsedniku Odbora za prostor, komunalno ureditev in varstvo okolja Občine Kamnik (in podžupanu Občine Kamnik v času izvedbe študijskih projektov); mag. Bredi Podbrežnik Vukmir, direktorici knjižnice Franceta Balantiča Kamnik in njenim sodelavcem; prof. Neži Gruđen, ravnateljici Glasbene šole Kamnik. Za pripombe in usmeritve med nastajanjem študijskih projektov pa se zahvaljujemo gostujočim kritikom, arhitektom: dr. Jerneju Marklju, doc. Primožu Hočevarju in Davidu Klobčarju.

Preveritev potencialov našega mesta

dr. Jernej Markelj
podžupan Občine Kamnik v času izvedbe projektov

1

V kamniški javnosti je opaziti vse večje zanimanje za prostorske izzive mesta. Odpiranje polja za razpravo glede oblikovanja skupnega konsenza o ključnih točkah in programih je zato nadvse pomembno. Prostor je namreč naša skupna dobrina. Z njim moramo ravnati preudarno. Kar je vrednega, je smiselno ohranяти, sicer pa težimo k izboljševanju njegove kakovosti. Še posebej to velja za grajeni prostor, ki bistveno vpliva na naša življenja in na našo kulturno identiteto. Kakovostno oblikovanje grajenega prostora pa zahteva svoj čas in napore več soustvarjalcev. Poleg poguma odločevalcev in skupnosti, ki ceni in neguje čut za lepo, je k temu treba privabiti sposobne in drzne ustvarjalce.

Preveritev možnih prostorskih rešitev za pomembnejše programske vsebine in še neurejene površine je prvi korak k temu. Prostorske preveritve nam neobvezujoče variantno prikažejo potenciale prostora in služijo kot strokovna podlaga za izvedbo nadaljnjih korakov, kot je razpis za izbor projektanta na osnovi programskih izhodišč ali pa priprava arhitekturnega natečaja za pomembnejše naloge.

Zahvaljujem se doc. Mitji Zorcu, nosilcu seminarja na Fakulteti za arhitekturo Univerze v Ljubljani, za pobudo in pripravljenost, da so v akademskem letu 2019/2020 z ekipo sodelavcev in svojih študentov z arhitekturnimi nalogami prispevali k preveritvi prostorskih potencialov nekaterih ključnih, še neurejenih lokacij v mestu Kamnik. Praksa angažiranja v osnovi izobraževalne institucije za prostorske preveritve občin ni neobičajna, saj fakultetni učitelji skušajo dati študentom po eni strani konkretne izzive, po drugi strani pa na ta način lokalna skupnost pridobi sveže in neobremenjene rešitve. Širši nabor lokacij in nalog smo na Občini Kamnik oblikovali skupaj z županom Matejem Slaparjem, podžupanom Aleksandrom Uršičem in vodjo Oddelka za urejanje prostora dr. Marijo Tadejo Ježek, končni izbor pa so naredili na fakulteti glede na primernost za študente različnih letnikov.

V času izdelave rešitev so študentje analizirali širši prostorski kontekst mesta Kamnik kot tudi značilnosti posameznih lokacij. Predstavljeni projekti so rezultat soočanja programskih potreb nalog, specifik in kvalitet mikroprostora ter konstrukcijskih zmožnosti uporabljenih gradiv. Pripravili so več domiselnih prostorskih rešitev, s katerimi nam odkrivajo potenciale na šestih ključnih lokacijah mesta. Nekateri predlogi so že na zelo visoki ravni, zato jim velja posvetiti posebno pozornost, obenem pa lahko služijo kot osnova za realizacijo projekta v prostoru.

Pod streho

Paviljon v Keršmančevem parku

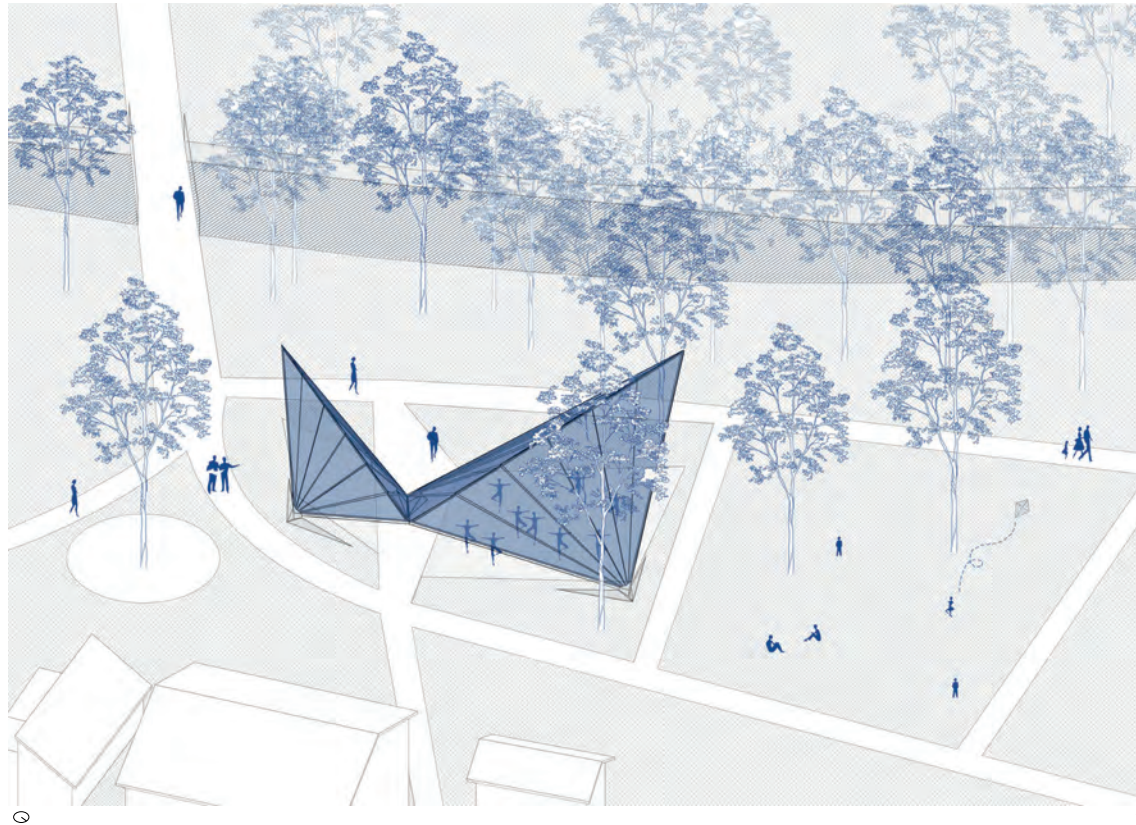
Zasnova nadkritega prostora v Keršmančevem parku v Kamniku. V prvi vrsti je namenjen manjši skupini obiskovalcev za izvajanje rekreacije v deževnem vremenu, omogoča pa naj tudi druge dejavnosti. Nudi naj varno zavetje in se spoštljivo vpne v prostor.

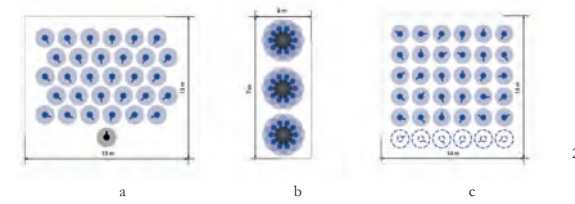
Origami nasprotja

Erika Sirotić

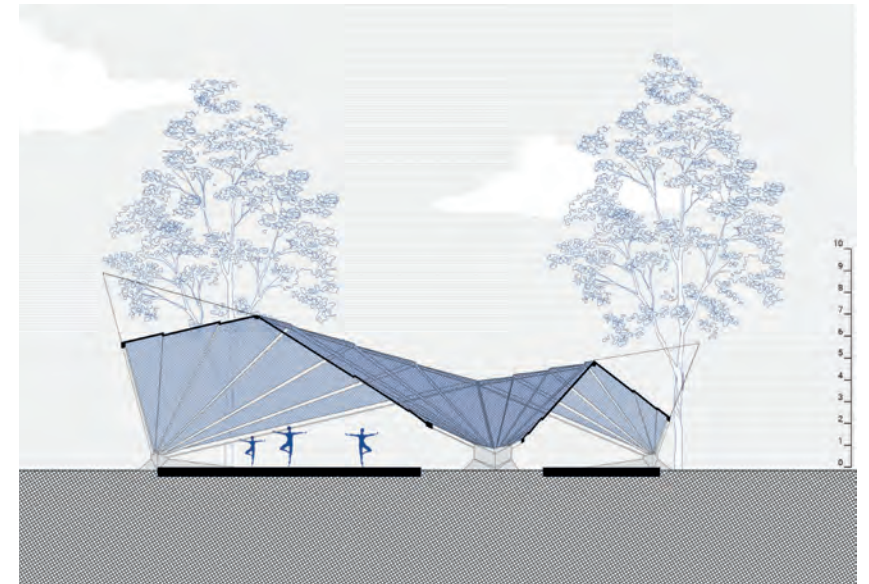
1

1 aksonometrija ~ 2 uporabniki (a - telovadba za odrasle, b - delavnice, c - ples) ~ 3 prerez ~ 4 nakloni prepogibov ~ 5 osi in usmerjenost prostora

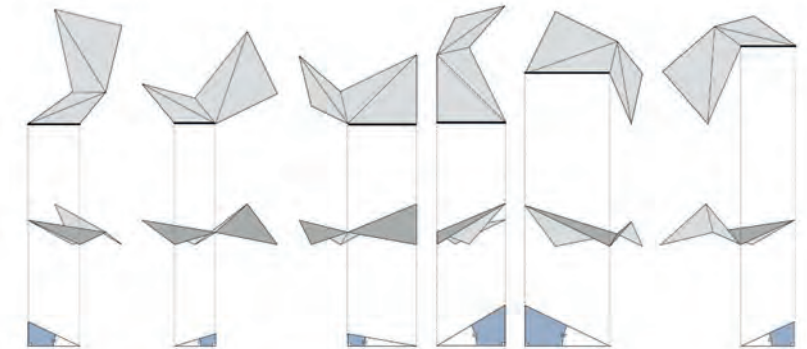

2

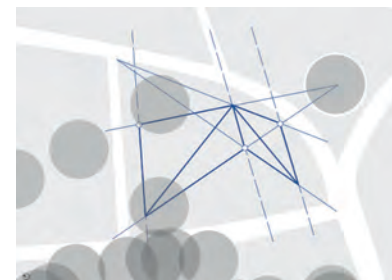
V južni del Keršmančevega parka je kot del parka umeščen skelet strehe. Kontrast med visokim in nizkim delom najbolj zaznamuje prostor, a za tem se prepleta kompleksnejša mreža pravil, ki celostno vkomponirajo program, okoliški kontekst in ohranjajo geometrijo prostora. Deltoida, izrisana v tlorisnem pogledu, lahko lebdita na treh podporah in se usedeta v del parka, kjer ustvarita nov prehod.

3

4

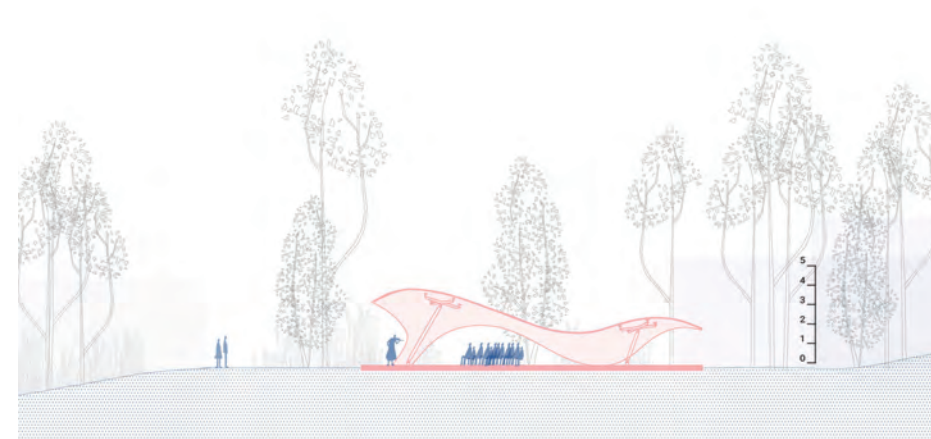
Njun kortenasti oklep ob pogledu nase ustvarja vtis močne forme. Pot, ki se vpne v park, oblikuje dostop do dveh odprtih prostorov, med seboj povezanih v družabni prostor. Ambient popestri usmerjenost prostorov proti Kamniški Bistrici, ki narekuje živahen tempo programov, umeščenih v prostore strehe.

5

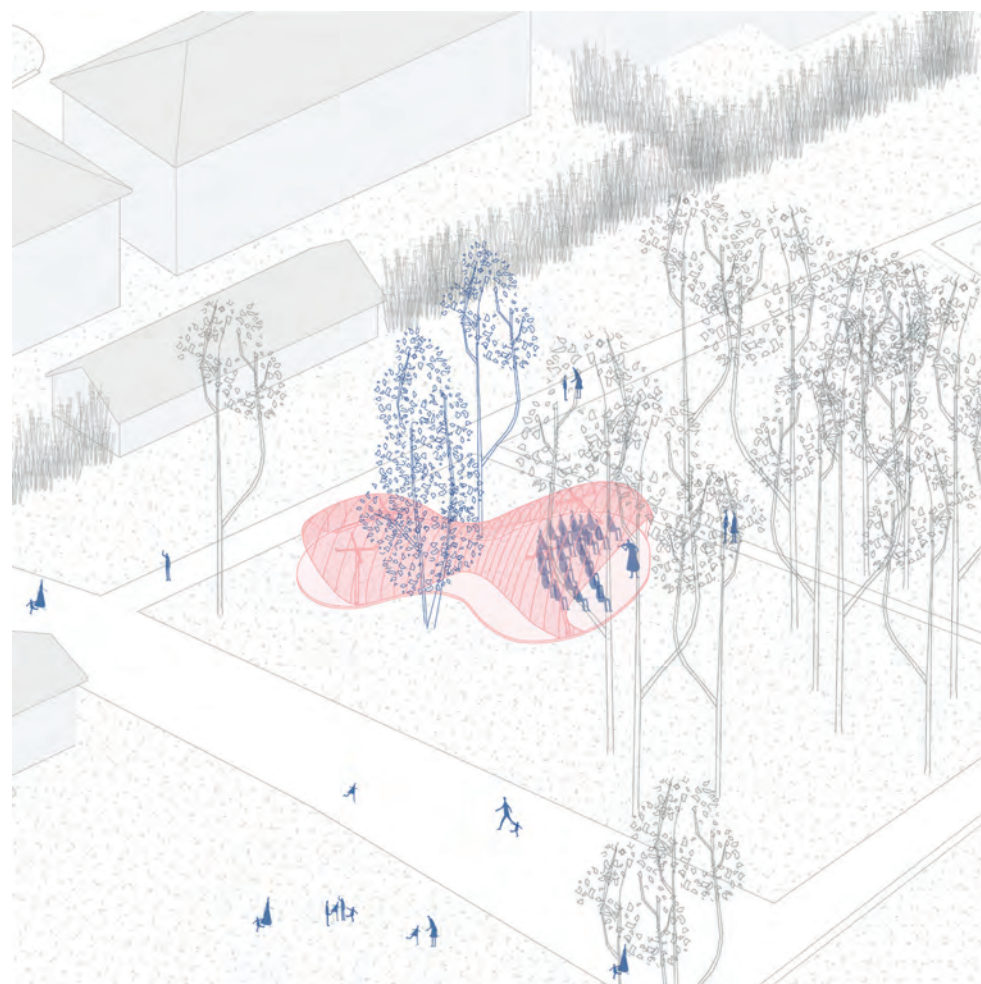
Tančica

Nina Sevšek

Drevesa oblikujejo navidezne poti med krošnjami in skupaj z makadamskimi prepletajo Keršmančev park. Poti ne oblikujejo samo pri tleh, ampak jih zaznamo tudi med prazninami krošenj, ko se ozremo proti nebu.

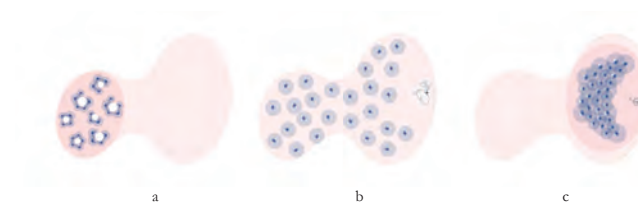
2

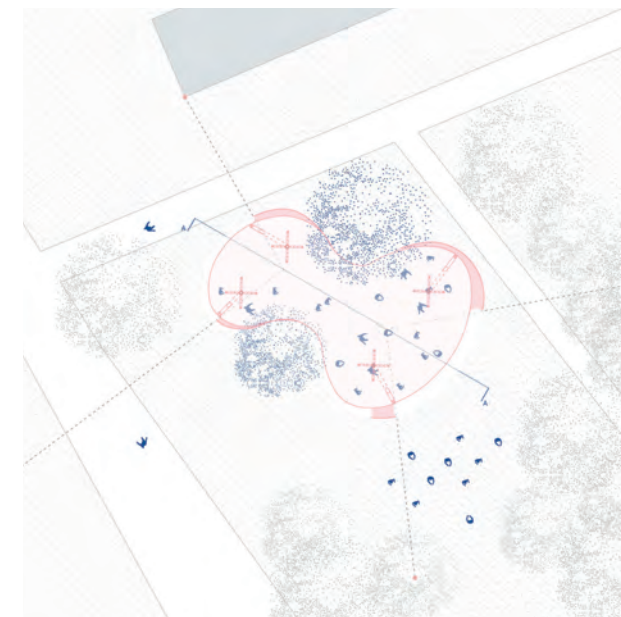
1

1

1 aksonometrija ~ 2 prerez ~ 3 uporabniki (a - čajanka, b - tai chi, c - glasbene urice) ~ 4 tloris ~ 5 prostorska izhodišča zasnove

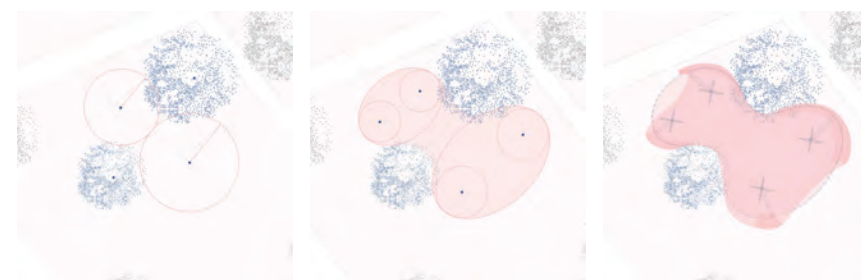

3

4

Prosojna streha paviljona, ki je umeščena ob stik človeškega hrupa in zvoka narave, predstavlja mejnik in kot pot povezuje in vodi na eni strani proti naravi in na drugi proti ljudem. Obod strehe se prilagaja drevesom, tako da se jim umika in se tako streha v okolico lažje asimilira. Prav tako se streha dviga v prostor in nadaljuje idejo poti v višino, tako kot se dvigajo hribi v okolici.

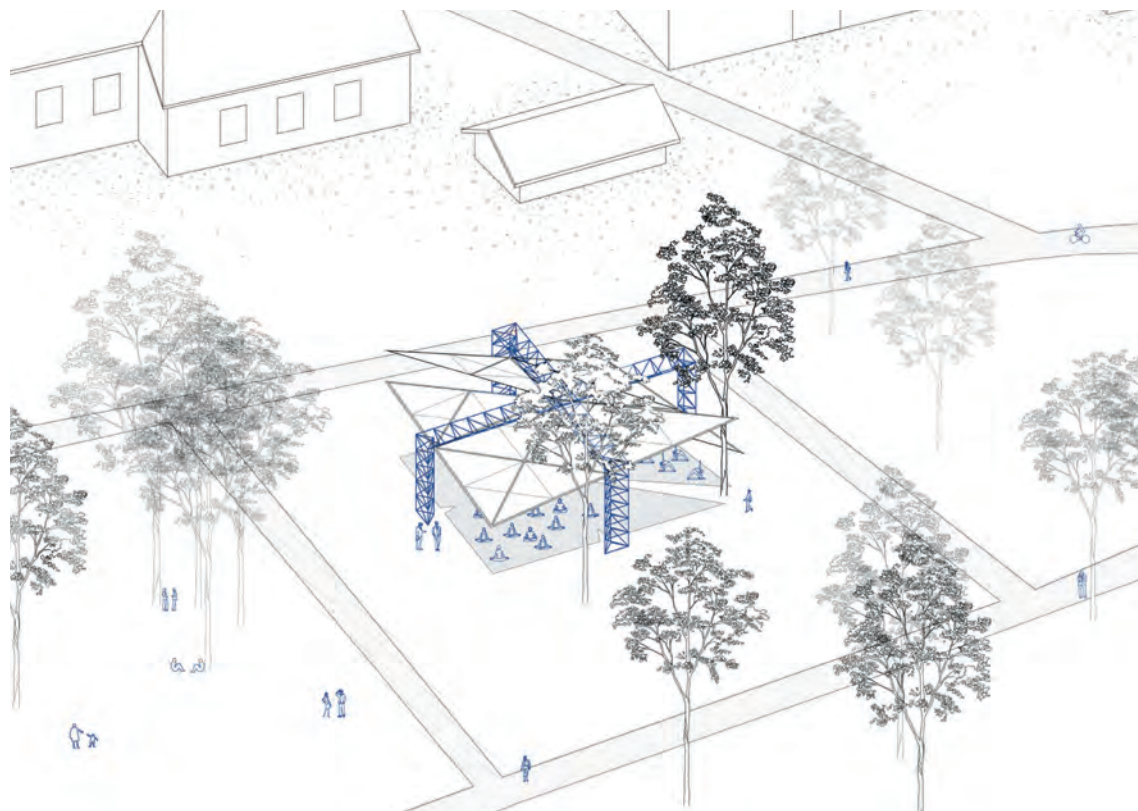

5

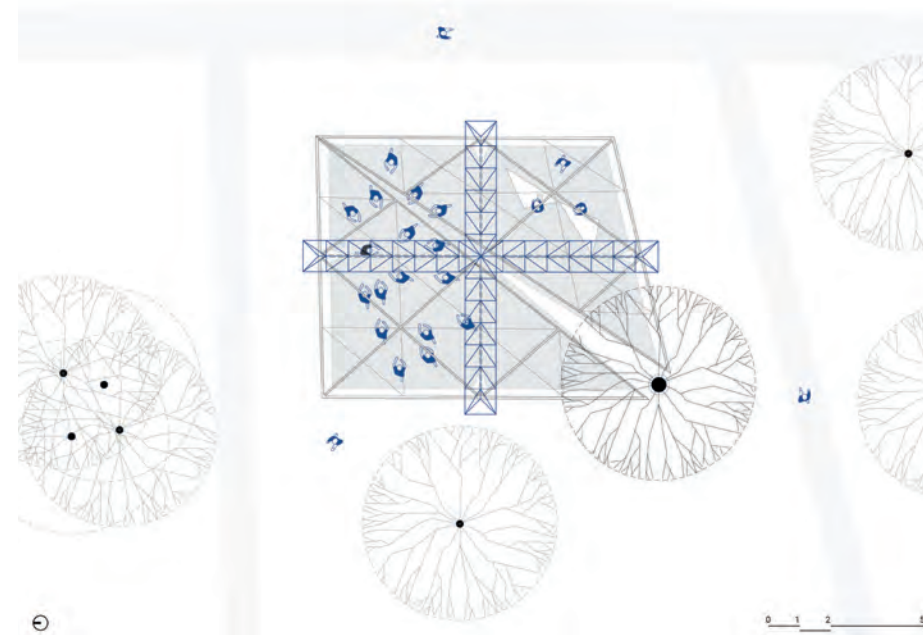
Razpočnica

Aleksandra Simovski

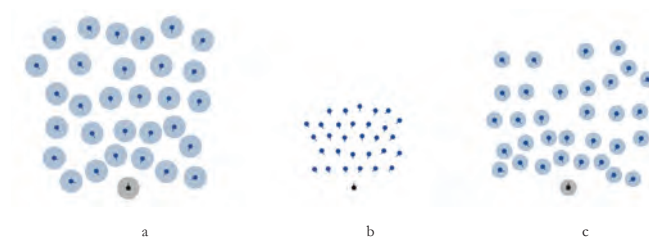
1

1 aksonometrija ~ 2 tloris ~ 3 uporabniki (a - telovadba za nosilnice, b - seminar, c - pilates) ~ 4 prerez

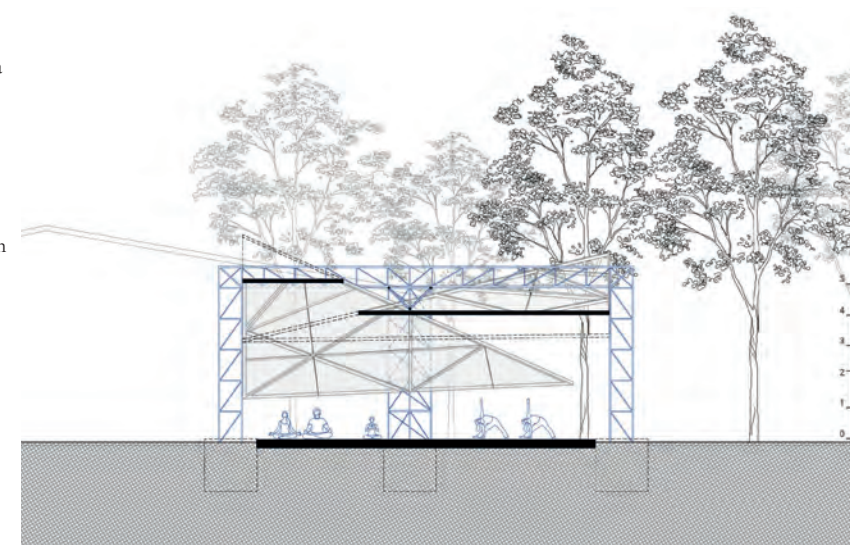
Umaknjena od poti se v park umešča ostra forma, zaznamovana z razpoko, ki jo v njej ustvari mehka linija drevesa. Zunanost je prinesena v notranjost, ko se skozi njo odpre pogled v nebo. Asimetrična trikotna okvirja sta vpeta v močen palični križ. Čeprav so vogali trikotnikov prosti, preplet stebrov in nosilcev ustvarja vtis kompleksnosti.

2

3

Kritina iz fiberglasa razkriva podkonstrukcijo in poudari lahkotnost zasnove, svetloba pa skozenj slika igro senc. Intimnejši del soobstaja s preostalim, ki se odpira proti Kamniški Bistrici. Ta narekuje živahen tempo v parku ter zasnovi. Na drugi strani se ta s pogledom odpre proti Alpam in dodaja k vrednosti programov, umeščenih v prostore pod streho.

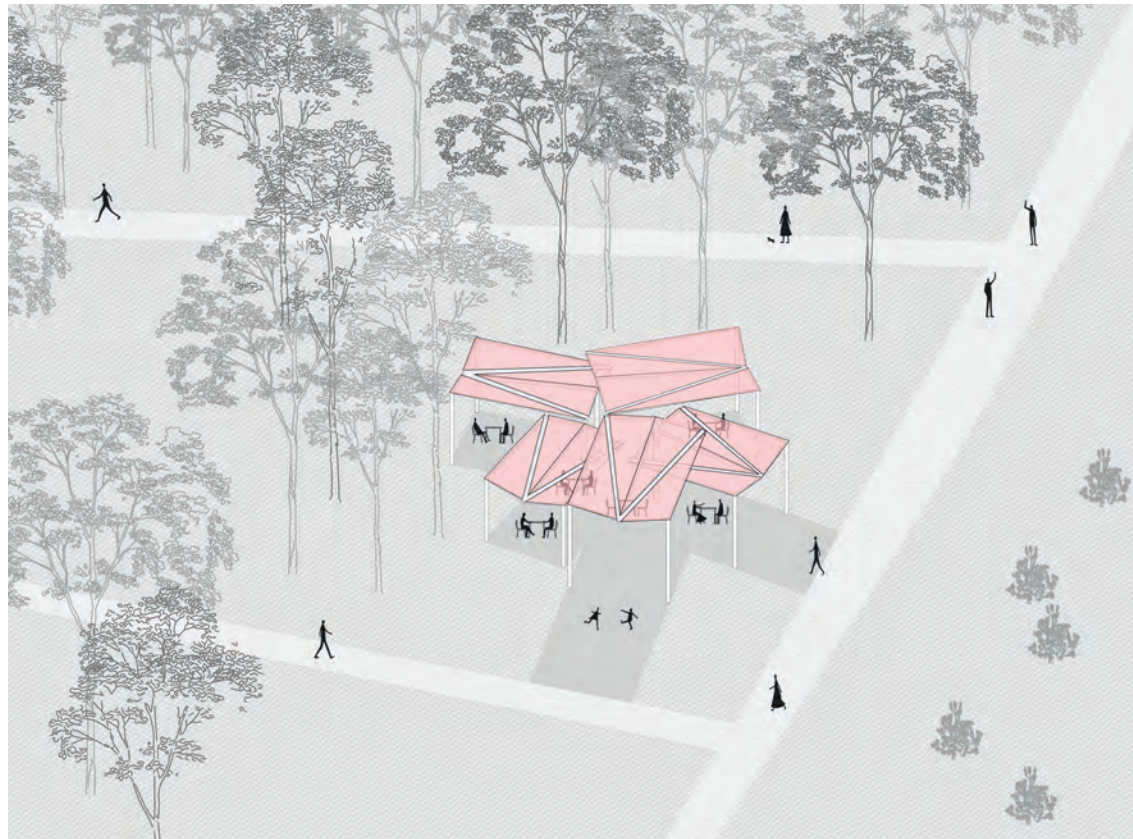

4

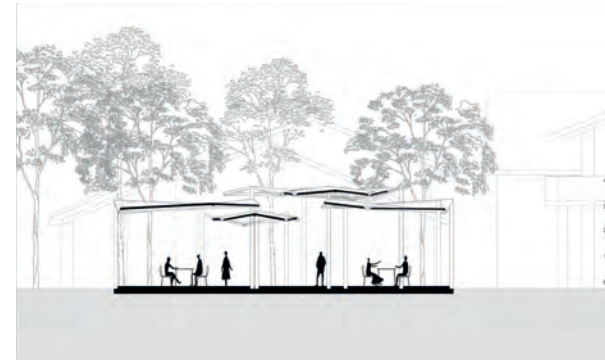
Mreža miz

Maša Skočir

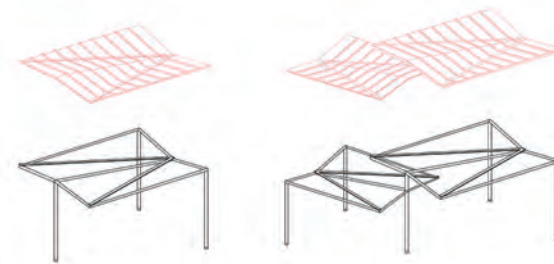

1

1

3

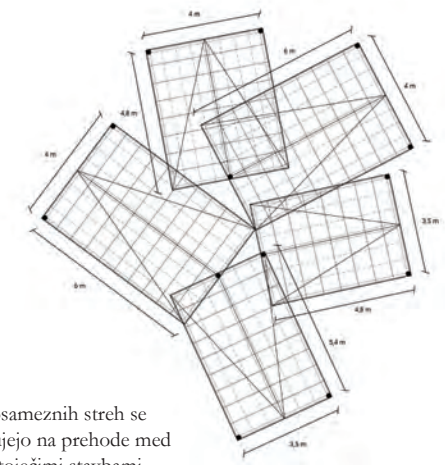

5

Streha je sestavljena iz več manjših streh, ki delujejo kot mize različnih velikosti in višin, ki se med seboj naključno prekrivajo. Prostor pod streho je namenjen šahu, plesom v paru in telovadbi za otroke. Lokacija, kjer se objekt nahaja, se na eni strani odpira proti hišam, na drugi strani pa jo obdajajo drevesa, ki nekoliko omejujejo prehod zvoka na tišji del parka, kjer se objekt nahaja.

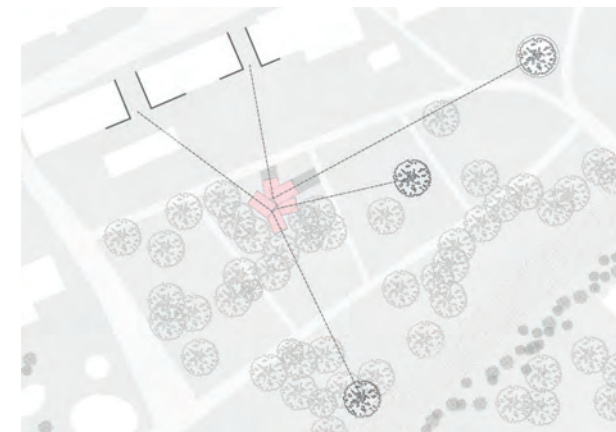

2

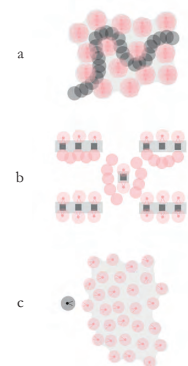

4

Osi posameznih streh se navezujejo na prehode med že obstoječimi stavbami na lokaciji ter na debla pomembnejših dreves. Nekatere strehe se umikajo drevesom, ob katera so postavljene, zato med njimi nastanejo ozki razmaki. Strehe so zalomljene in z razliko v višinah omogočajo prehod svetlobe v notranjost prostora.

7

6

Prostor več obrazov

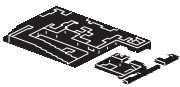
Javni prostor in parkirna hiša ob Zdravstvenem domu

Preureditev območja večjega parkirišča ob Zdravstvenem domu v Kamniku. Vzpostavi naj se doživljajsko in programsko bogat javni prostor, ki bo omogočal različne rabe ter povezal bližnje ustanove, stavbe in ljudi. Ob tem naj se parkiranje varno in pregledno uredi v parkirni hiši. Prepoznaven značaj nove ureditve naj gradi na večpolnosti rabe in interesov.

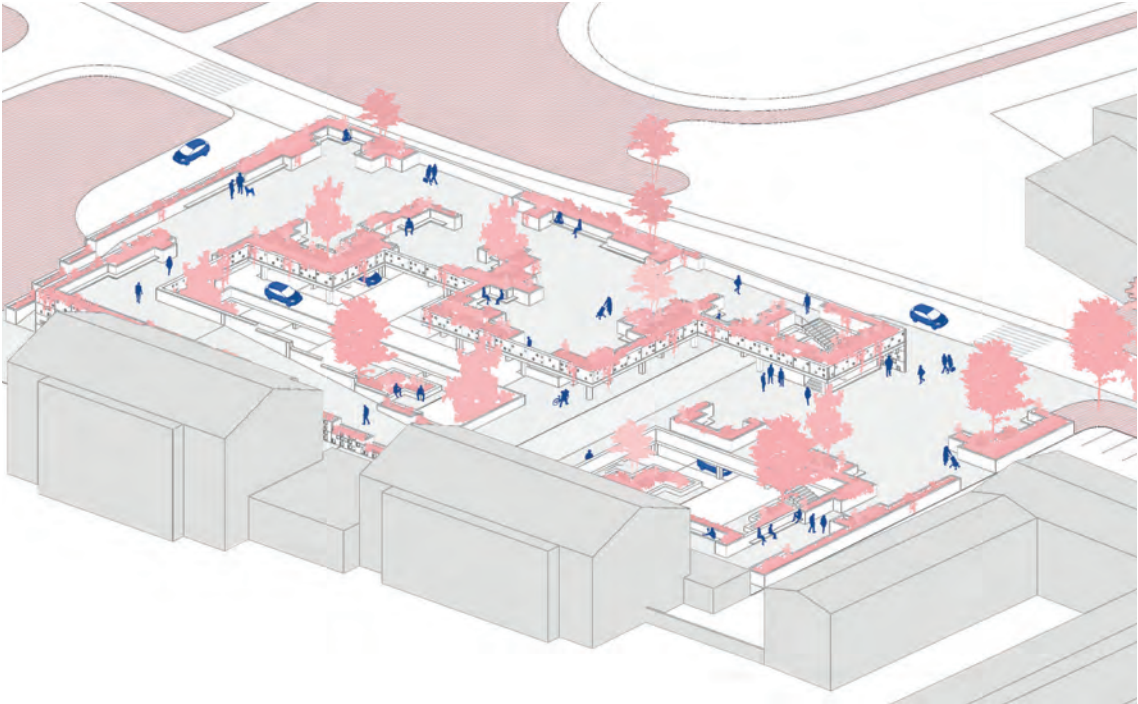

kamniški vzorci:
2.06 prostori odmika
4.10 (ne) preplet zelenja
6.06 fraktalizacija forme

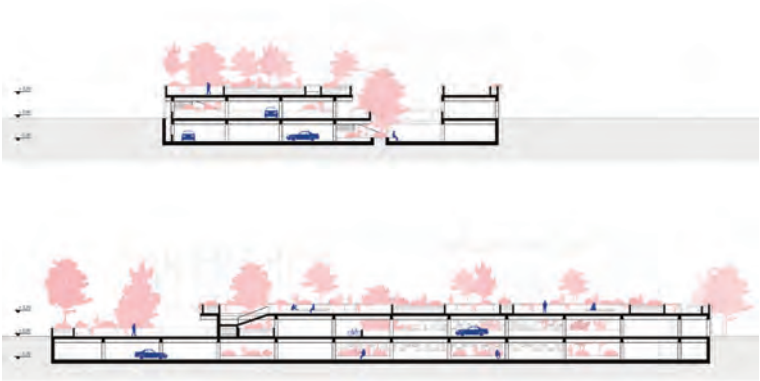
PARKirna hiša

Krišpin Sterle

1

1 aksonometrija ~ 2 prereza ~ 3 razgibana struktura objekta ~ 4 delitev na parkovni in parkirni del ~ 5 naravno prezračevanje ~ 6 fasade ~ 7 tloris pritličja

2

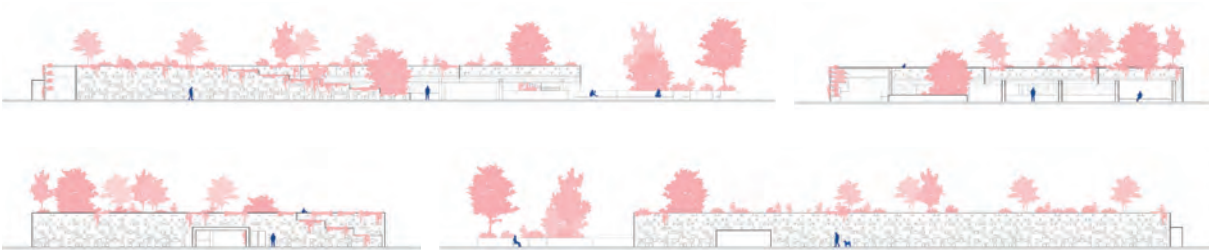
Glavni izziv projekta je, kako povezati parkirno hišo in park v celoto, kjer sta parkovni in parkirni del med seboj povezana tako, da so pešci in vozniki del parka in park del parkirne hiše. Ob tem pa ostaja zasnova parkirne hiše urejena, racionalna in preprosta za uporabo. Deli parka se zato s strehe spuščajo v kletno etažo in umeščajo v mrežo parkirnih mest, tako da vozne poti ostanejo nemotene.

3

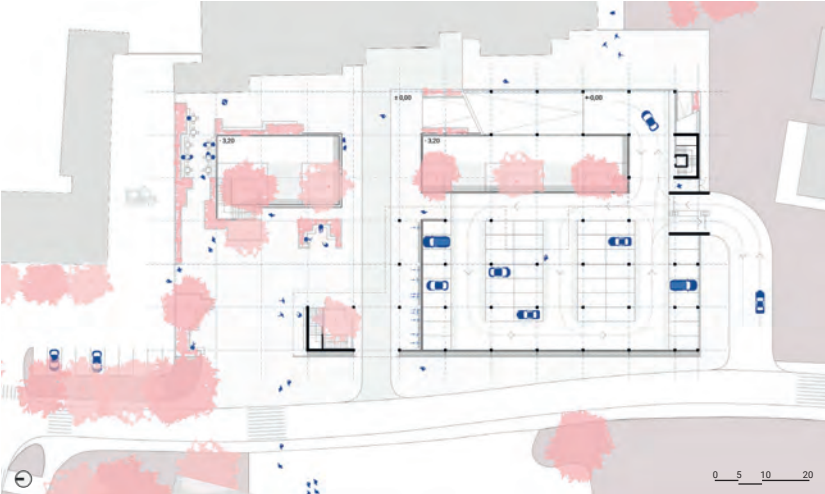
4

5

6

Struktura stavbe je razgibana z velikimi odprtini, ki omogočajo naravno prezračevanje in dajo prostor rastlinam, ki prinesejo del narave tudi v kletno etažo. Na ta način se park razteza po horizontalni in vertikalni smeri. Namen parka je nuditi prostor za sprostitev in druženje, ki sočasno deluje kot povezovalno območje za okoliške programe. Celotna struktura je zgrajena iz preprostih ortogonalnih armiranobetonskih elementov, ki so v kontrastu s kompleksnimi, razgibanimi oblikami rastlin.

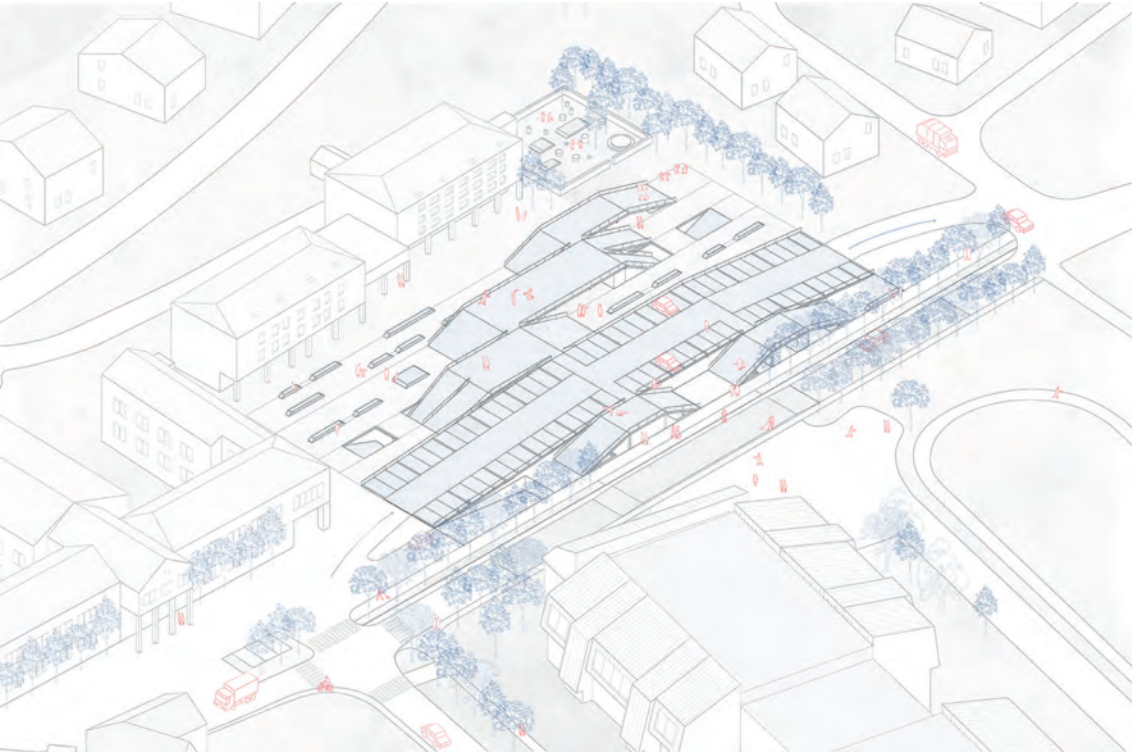
7

kamniški vzorci:
2.09 vozlišča dejavnosti
6.03 ulica pod streho
6.06 fraktalizacija forme

Garažna hiša + prostori oblikovanja

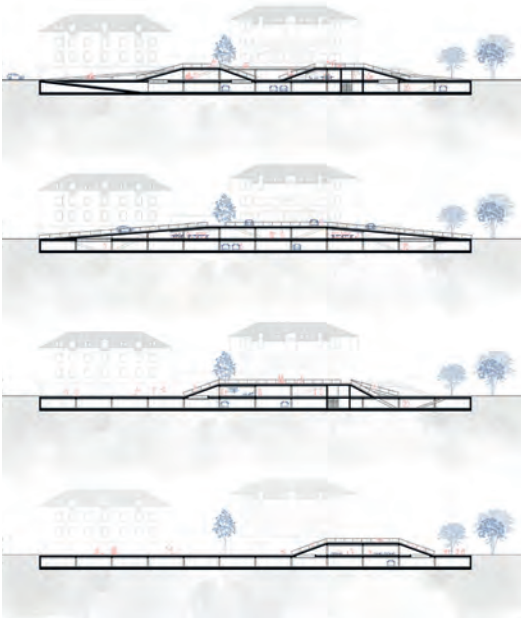
Zala Legat

0

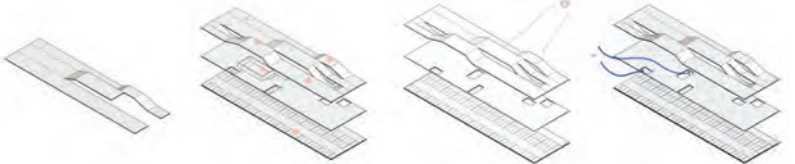
1

1 aksonometrija ~ 2 prerezi ~ 3 gubanje trakov ~ 4 ustvarjanje treh programskih nivojev ~ 5 dostop sončne svetlobe ~ 6 naravno prezračevanje ~ 7 tloris pritličja

2

Projekt združuje garažno hišo z dodatnim programom. Zaradi usmerjanja Kamnika v kulturno in kreativno industrijo so kot dodaten program umeščeni prostori oblikovanja. Oblika zasnove izhaja iz gubanja trakov – strehe in tal, kar omogoči plastenje prostora in prehajanje med nivoji. Nastanejo prostori nad in pod streho, prostor pa je prehodni v več smereh in omogoča, da doživljamo njegove različne značaje. Ustvarijo se trije programski nivoji: spodnji nivo, namenjen parkiranju, zgornji nivo, namenjen prehajanju, druženju in delno parkiranju, ter vmesni nivo, kjer se poleg poti za prehajanje pod streho ustvarijo vozlišča z umeščenimi prostori oblikovanja.

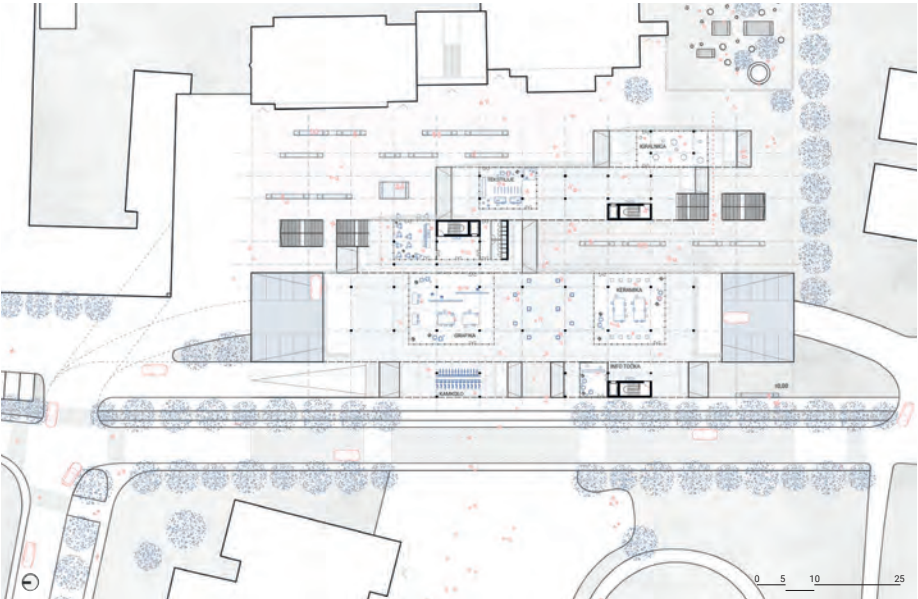
3

4

5

6

Oblikovanje odprtih v plošči omogoča naravno prezračevanje in vpeljavo naravne svetlobe v kletno etažo in prostore med trakovi. Prostori oblikovanja vključujejo grafični studio, studio keramike in studio tekstilij in so hkrati namenjeni delavnici za oblikovalce, trgovini, razstavnemu prostoru in druženju. Poleg prostorov oblikovanja so v projekt umeščeni še info točka, kolesarnica + točka Kamkolo, kavarna, sanitarije in otroška igralnica. Objekt s svojo razgibano formo omogoča prehajanje prostora v več smereh in hkrati raznoliko uporabo prostora.

7

Mikrososeska

Nova zazidava na območju nekdanje tovarne Alprem

Preureditev degradiranega območja nekdanje tovarne Alprem v Kamniku. Na prostoru, ki je vpet med korito Kamniške Bistrice in zazidavo starega jedra mesta, zasnovati stanovanjsko območje z dopolnilnimi dejavnostmi. Zasnova stavb in odprtega prostora naj izhaja iz značilnosti prostora, a ob tem razvije svojski značaj. Zasnova bivalnih in drugih programskih enot naj omogoča udobno bivanje in delo ter ustreza različnim potrebam in zmožnostim prebivalcev.

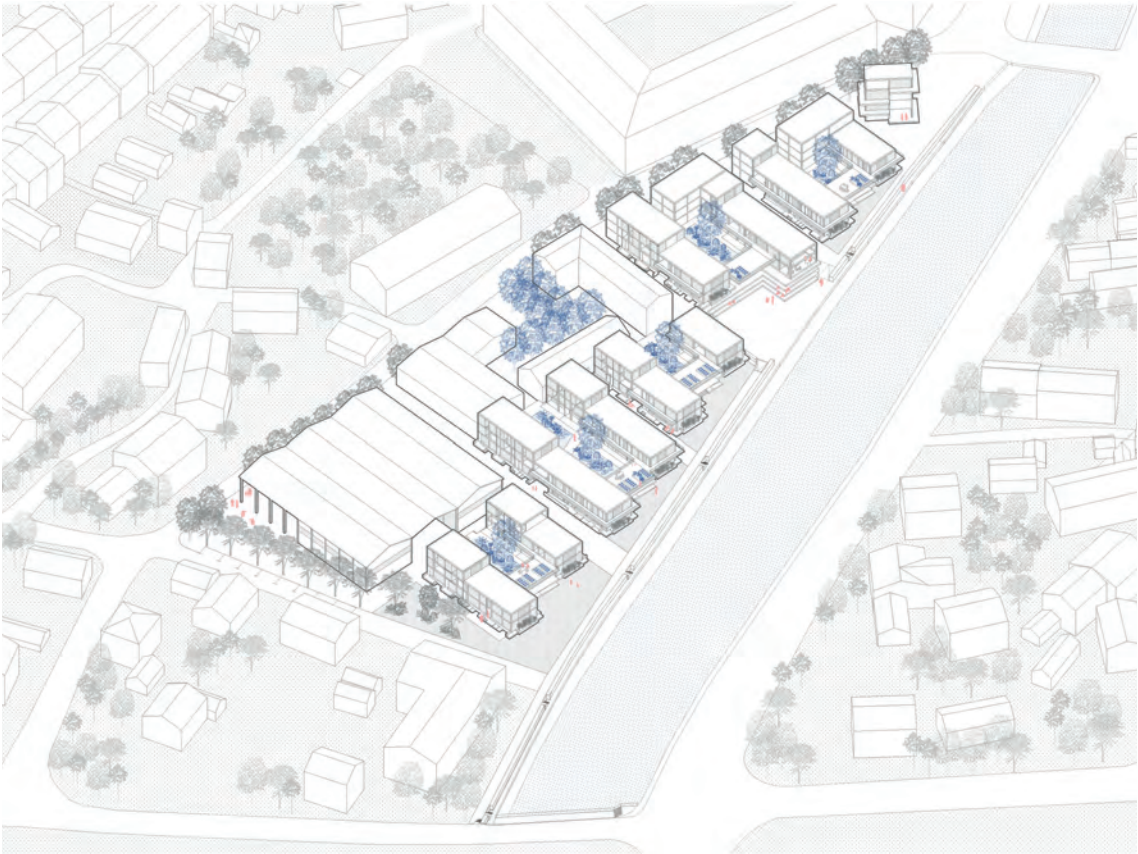

kamniški vzorci:
3.05 geometrija mesta
4.09 gradient javno-zasebno
5.04 stare stavbe, nov program

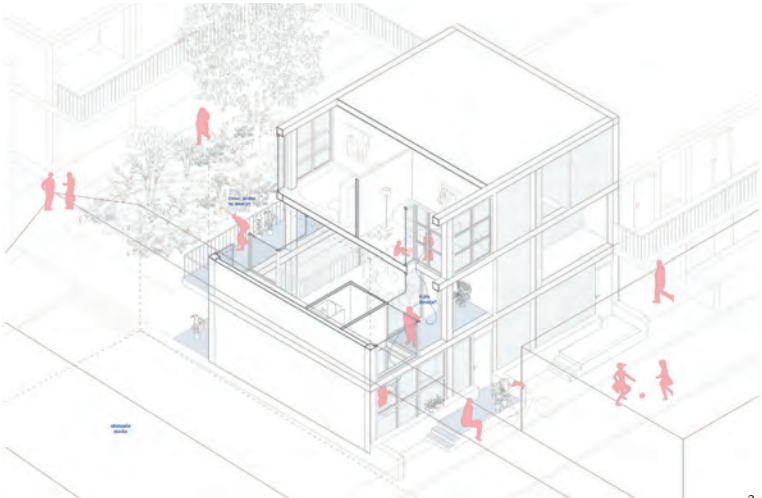

Stari Kamnik, nova skupnost

Maja Šket

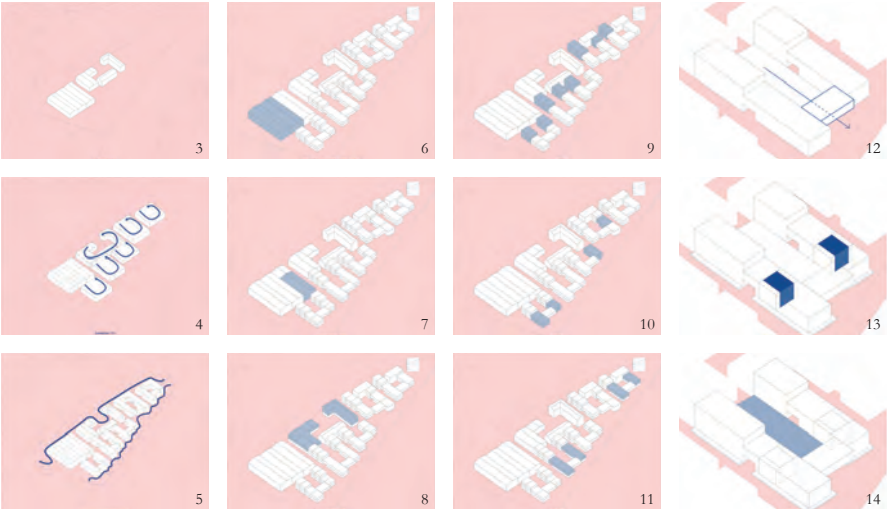

1 aksonometrija ~ 2 tripleks enota ~ 3 ohranjeni objekti ~ 4 kamniški tip ~ 5 komunikacija z ulico in reko ~ 6 skatepark, plezalna stena, fitnes ~ 7 dnevna soba, kino
8 poslovni prostori ~ 9 tripleks enote ~ 10 dupleks enote ~ 11 bivanje mladih ~ 12 odpiranje proti reki ~ 13 gradacija zasebnosti ~ 14 zasebnejši atrij ~ 15 perspektivni prerez

Namera mikrososeske je ustvarjanje prijetnih odprtih in zaprtih bivalnih prostorov, ki spodbujajo ustvarjanje in povezovanje skupnosti ter sosedstva. Skladiščna hala nekdanjega Alprema in trije poslovni objekti se ohranijo in preuredijo. Slednji oblikujejo skupino stavb s skupnim dvoriščem, ki je pogosto prisotna oblika zazidave v mestnem jedru Kamnika. Ta postane izhodišče za zasnovano sosesko. Novi stavbni nizi karejsko obodne zazidave navznoter oblikujejo zelene atrije, navzven pa ulico. Atriji preko prostih pritličij na zaključkih karejev vzpostavljajo stik z obrečnim prostorom.

Skladiščna hala Alprema postane središče skupnosti in prostor družabno-kulturno-športnih aktivnosti, poslovni objekti vzdolž Usnjarske ulice pa gostijo trgovine, pisarne in delavnice. Stanovanjski program je umeščen na stran proti reki. Stanovanja imajo ločene vhode, vsa so dvostransko orientirana, tipologij tripleks, dupleks in simpleks za družine, stanovanja za stanovanjske skupnosti ter garsonjere za posameznike. Gradacija zasebnosti se vzpostavlja s podesti pred vhodi, ki se razvijejo v večetažne medprostore. Ti na delih omogočajo komunikacijo in poglede med nadstropji ter razmejijo ulico od stanovanj.

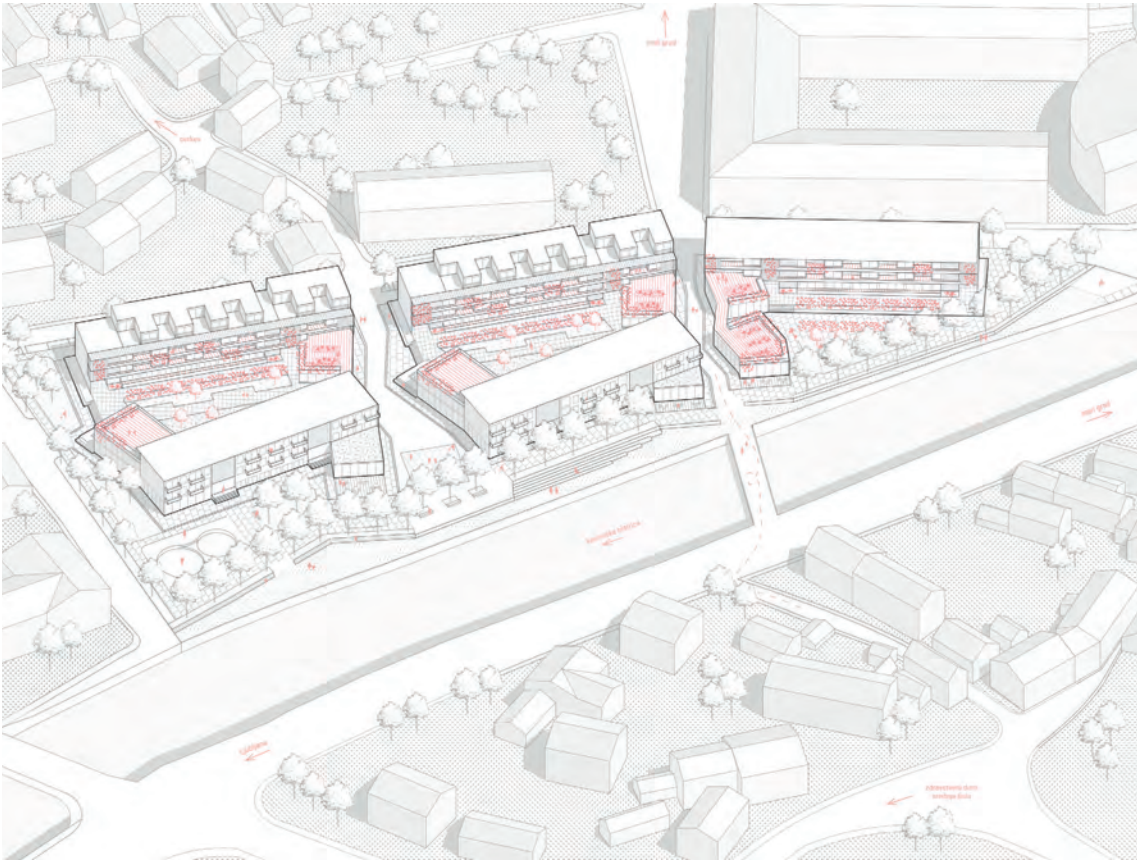

kamniški vzorci:
3.06 programski otoki ob liniji
5.02 odpiranje na ulico
6.06 fraktalizacija forme

Ulice in aleje

Veronika Rogina, Tjaša Tahirovič

1

1 aksonometrija ~ 2 pot k sosedu ~ 3 pot k reki ~ 4 zazidalni otoki, novi dostopi do reke
5 meja z ulico, razširitev poti ob reki ~ 6 vizualni orientirji ~ 7 2-sobno stanovanje, 72m² ~ 8 3,5-sobno stanovanje, 110m² ~ 9 perspektivni prerez

2

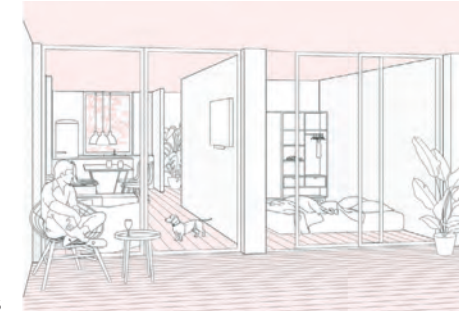
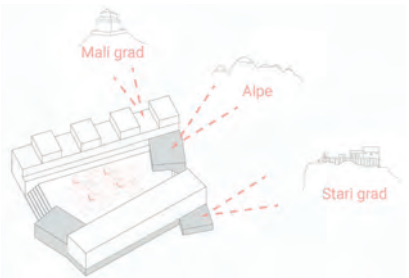

4

5

Pri načrtovanju nove soseske v Kamniku je bilo upoštevanih več razvojnih usmeritev mestne prenovе, pri čemer je bilo v ospredje postavljeno območje ob reki in nova zasnova poti. Tako se soseska in tudi reka povežeta s starim mestnim jedrom in prek nove brvi z zdravstveno-izobraževalnim območjem na drugem bregu reke. Z razvojem različnih programov, ki odgovarjajo na že obstoječe, se območje ponovno osmisli. Različne stanovanjske tipologije omogočajo ugodno bivanje različnih skupin prebivalcev.

6

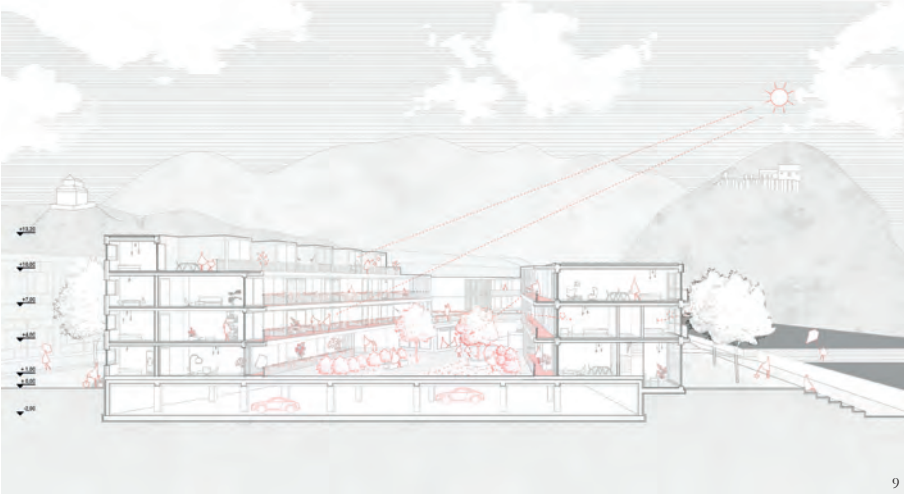

7

8

Objekti obdajajo atrije, dvignjene na ploščad, ki oblikujejo poljavni prostor in omogočajo odmik pritličnih stanovanj od javne ulice. Vhodi v stavbe so organizirani iz atrija, prek zasebnih teras, ki predstavljajo filter prehajanja iz javnega v zasebno. Na enak način se v višjih etažah vhodi oblikujejo z balkoni in vhodnimi nišami. Ganki v nadstropjih, orientirani na atrije, so zasnovani kot dvignjene ulice. V prvem nadstropju se objekta povežeta prek skupne terase z vrtički. Ganki preprečujejo direktni vdor svetlobe in pregrevanje bivalnih prostorov. Naravno senčenje objektov omogočata tudi visoka drevnina ter drevored ob reki.

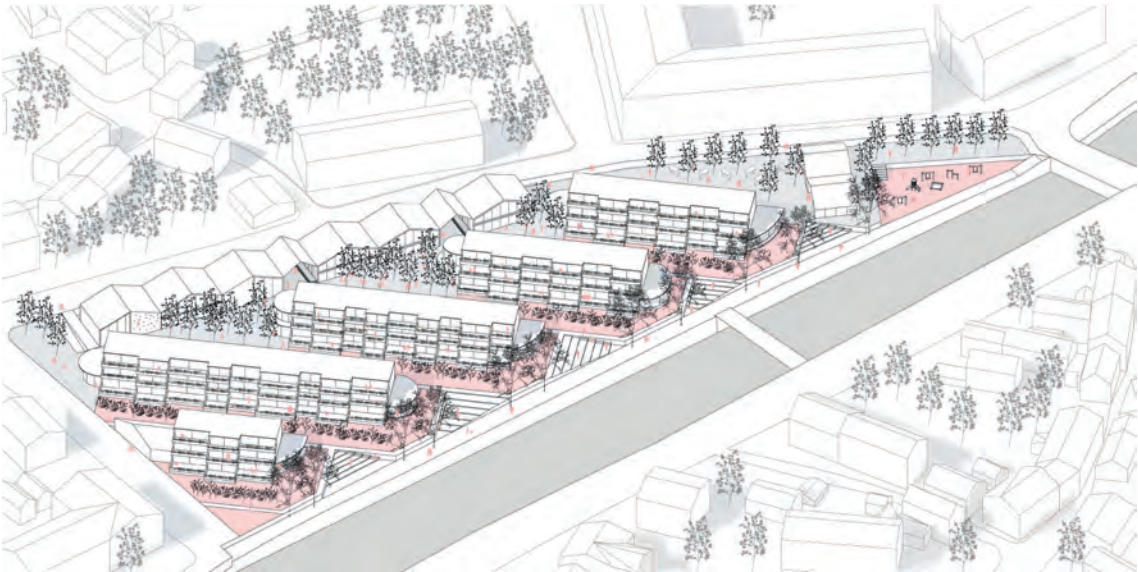
9

kamniški vzorci:
3.10 javno / zasebno
4.10 (ne) preplet zelenja
5.07 dolbenje volumnov

Proti jugu

Anamarija Skobe

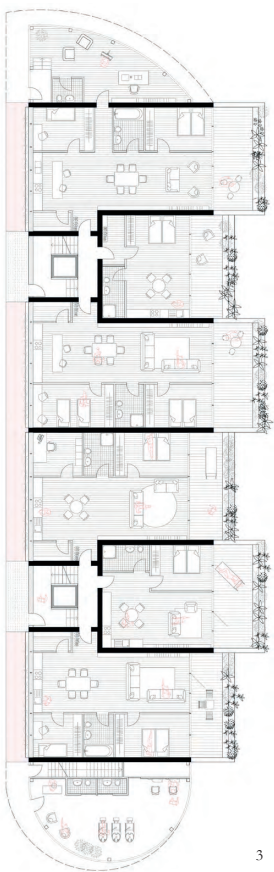

1

1 aksonometrija ~ 2 pogled proti reki ~ 3 terasna zasnova bloka ~ 4 zamikanje enot, dodajanje vrtov ~ 5 polkrožni zaključki
6 tipologije stanovanj ~ 7 orientacija stanovanj proti jugu ~ 8 objekti z javnim programom ~ 9 prostor ob reki ~ 10 perspektivni prerez

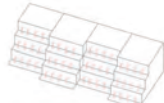
Mikrososeska se nahaja na nekdanjem območju podjetja Alprem in Mesa Kamnik. Obstoječe stavbe na območju se odstranijo. Vzdolž Usnjarske ulice je izoblikovan niz novih stavb z javnim programom. Njihove dvokapne silhete spominjajo na nekdanje industrijske stavbe. Vzdolž Kamniške Bistrice so zasnovani nizi proti jugu orientiranih terasastih stanovanjskih blokov z vmesnimi zelenicami. Stanovanja v terasastih blokih so dvostransko orientirana v smeri S–J. Stanovanja so različnih velikosti in tipologij, vsa pa se prek teras odpirajo proti jugu, s pogledom proti zelenicam in reki.

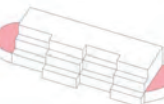
3

4

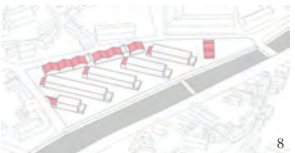
5

6

7

8

9

Na stiku obeh predelov je oblikovan niz trikotnih ozelenjenih trgov. Ohranjen je velik del programov, ki so na tem območju že sedaj: skate park, plezalni klub, start-up podjetja, Makadam društvo za gibalno ovirane, dodani pa so še novi programi, kot so umetniški ateljeji, kavarna, tržnica, fitnes, frizerski salon in trgovine. Na čelnih straneh terasnih blokov so polkrožni zaključki, proti trgov se v njih nahajajo javni programi, proti reki pa stanovanja z ateljeji in skupnostni ateljeji. Vzdolž reke je oblikovana sprehajalna pot, ki se prek širokih stopnišč mestoma spušča do rečnega brega.

10

kamniški vzorci:
4.09 gradient javno-zasebno
5.07 dolbenje volumnov
6.03 ulica pod streho

UL soseska

Danaja Dvornik

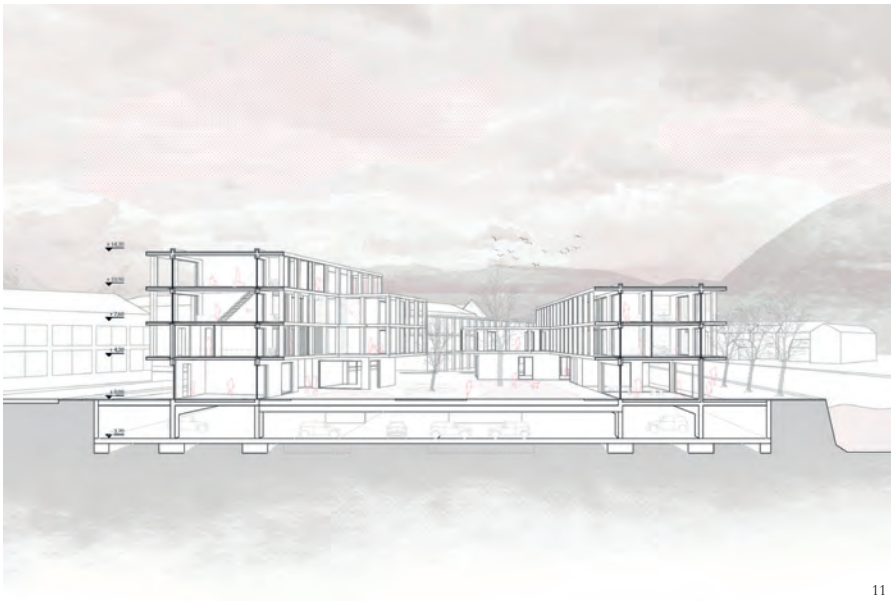
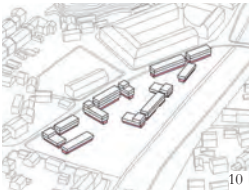
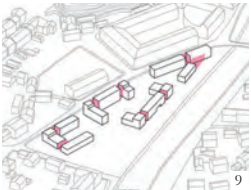
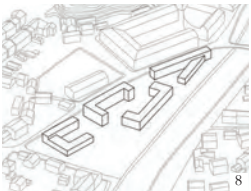
1

1 aksonometrija ~ 2 preplet gankov in balkonov ~ 3 4-sobno stanovanje 120m² ~ 4 garsonjera, 50m² ~ 5 simplex, 25m² ~ 6 dvoetažno stanovanje, 115m²
7 4-sobno stanovanje, 100m² ~ 8 sestavljanje soseske ~ 9 bivalni in komunikacijski volumni ~ 10 javni programi v pritličju ~ 11 perspektivni prerez

Kako ustvariti interaktivno sosesko v kamniškem merilu, v bližini reke in starega mestnega jedra, ki se je razvilo ob vznožju gora? Območje obdelave se nahaja na območju nekdanje tovarne Alpem, kjer so sedaj različne male delavnice, pivovarna, plezalni klub. Nova zazidava se zgleduje po odprti karejski zazidavi v neposredni bližini, a je bolj prilagojena merilu stavb starega mestnega jedra. Variacije in kombinacije odprtih stavbnih karejev ustvarjajo zvezen preplet raznovrstnih odprtih prostorov soseske. Vz dolž rečnega brega je izoblikovana sprehajalna pot.

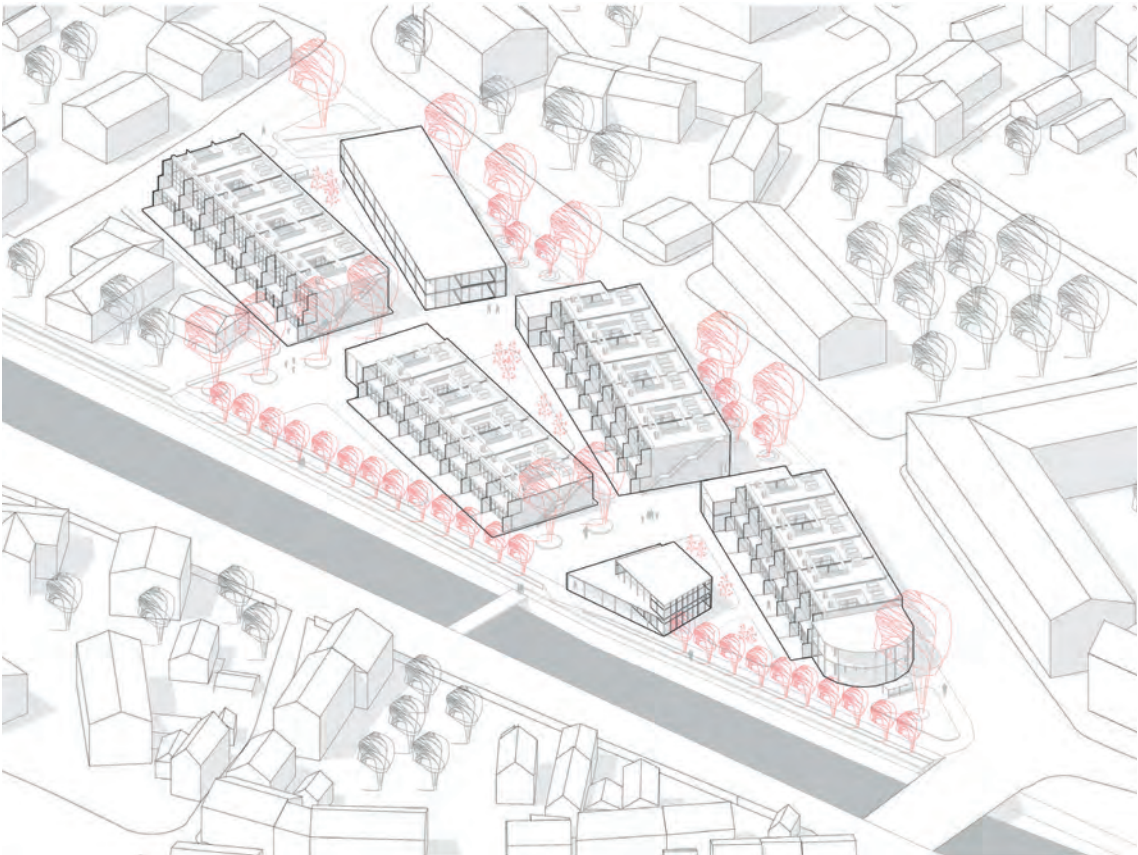
Ta z drevoredom dopolnjuje sistem mestnih poti. Soseska ima v pritličju prepusten, javen značaj. Tega ustvarjajo tako programi kot vrsta prehodov skozi stavbne volumne. V nadstropjih stavb so stanovanja različnih velikosti in zasnov. Stavbni volumni karejev so členjeni, na stikih so izoblikovane vrzeli z vertikalnimi komunikacijami. Stavbe obdaja opna, ki vzpostavlja ganke za dostop do stanovanj in zasebne balkone. Stanovanja so dvostransko orientirana, prek gankov in balkonov se navezujejo na zelene površine in reko ter značilne kamniške vedute.

Ali bi živel v Kamniku?

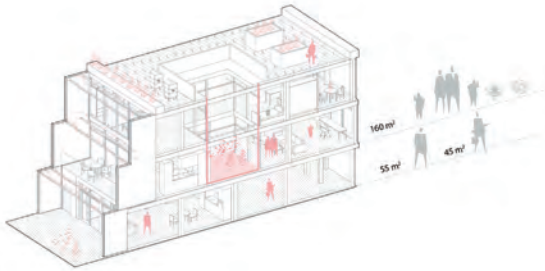
Sara Sinjur

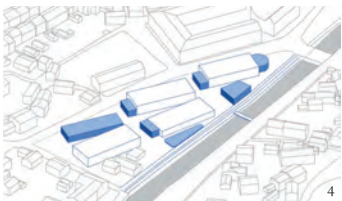
1

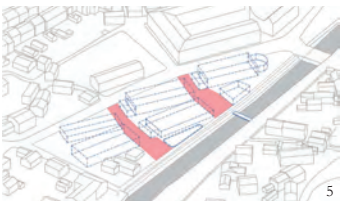
2

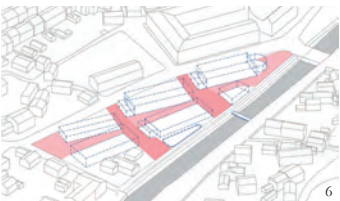
3

4

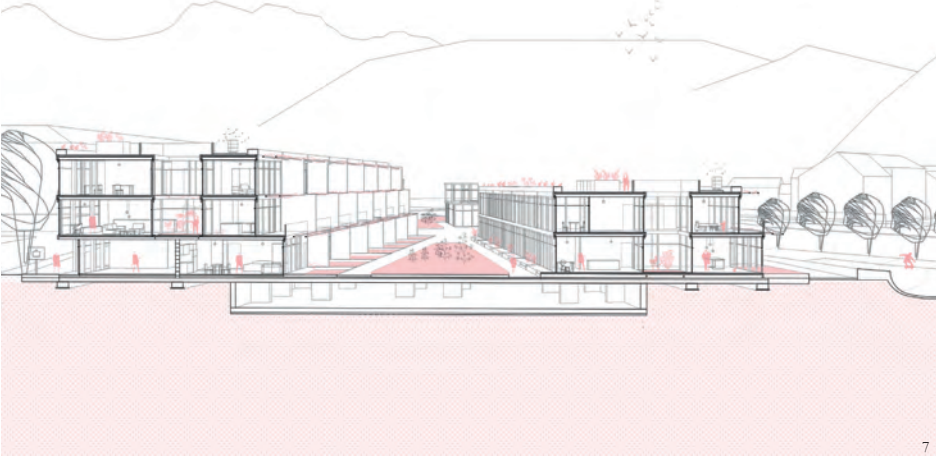

5

6

Udobne in prilagodljive zasnove hiš v varnem okolju mikrososeske privabljajo male in velike družine. Pisarne na domu, poslovna pritličja ter poseben poslovni objekt ustrezajo rastoči podjetniški iniciativi. Med stavbnimi nizi so prečno in vzdolžno na reko oblikovane poti in zelenice. Zasaditev grmovnic in dreves v tradiciji Kamnika ustvarja ugodno mikroklimo in privablja čebele. Do rečnega brega z drevoredom se spustimo po širokih stopnicah, v kavarni pri novem mostu pa se srečamo s prijatelji. Ali bi živel v Kamniku? Da.

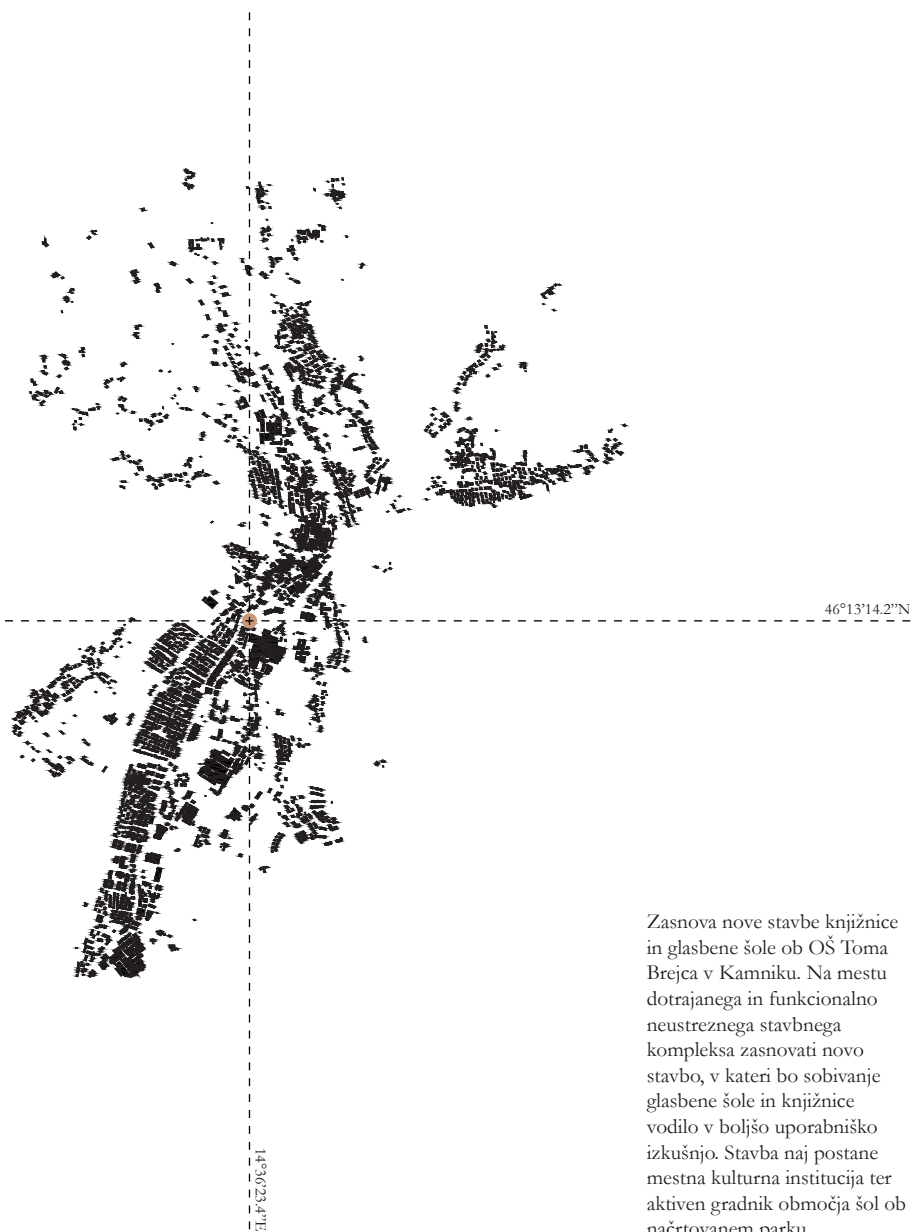

7

Na mestu stavb nekdanje tovarne Alprem projekt ustvari sosesko z vzdušjem kamniških prostorov. Zasnuje nize globokih in visokih vrstnih hiš z dvostransko orientacijo in vrtovi, kot jih spremljamo na Šutni. Hiše imajo v jedru izvotljene atrije z vertikalnimi vrtovi, prek katerih se prezračujejo in naravno osvetljujejo. Na ravnih strehah so urejene gredice in čebelnjaki. Tako nastane mikrososeska za ljudi, rastline in čebele. Variacije v zasnovah hiš in različne velikosti stanovanjskih enot ustvarjajo pestrost znotraj sistema, ki odgovarja različnim bivalnim potrebam. Del stavb ima v pritličju zasnovana stanovanja prilagojena za starostnike.

Simbioza

Knjižnica in glasbena šola ob OŠ Toma Brejca

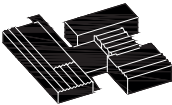
Zasnova nove stavbe knjižnice in glasbene šole ob OŠ Toma Brejca v Kamniku. Na mestu dotrajanega in funkcionalno neustreznega stavbnega kompleksa zasnovati novo stavbo, v kateri bo sobivanje glasbene šole in knjižnice vodilo v boljšo uporabniško izkušnjo. Stavba naj postane mestna kulturna institucija ter aktiven gradnik območja šol ob načrtovanem parku.

kamniški vzorci:
4.06 centraliziranje družbenih stavb
6.07 šivanje volumnov
6.08 izložba karakterja

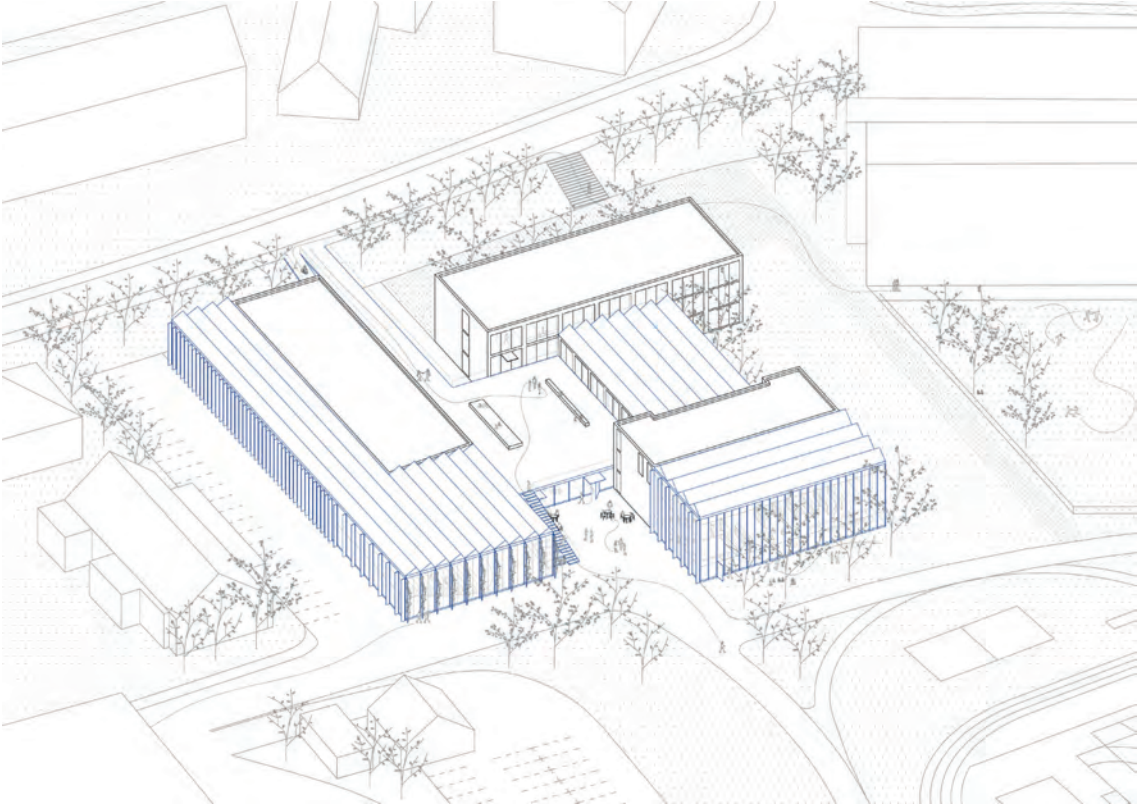
36

4. letnik

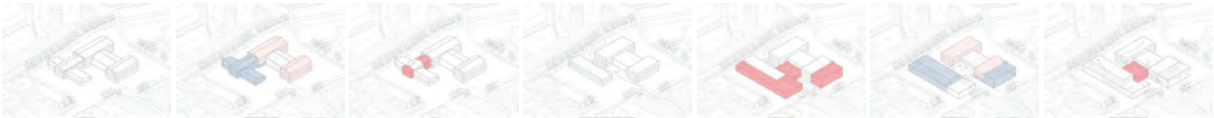
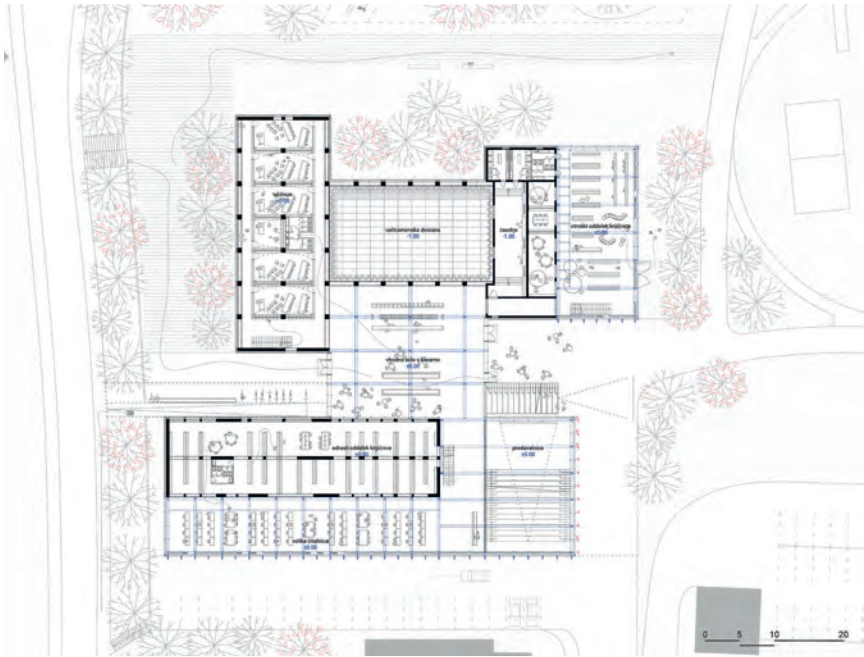

Med glasbo in tišino

Kaja Žgajnar, Mojca Zupančič

V prvi fazi projekta odstraniva povezovalni del med knjižnico in glasbeno šolo in s tem ustvariva prehod z Ljubljanske ceste proti novemu športnemu parku. Objekt se tako loči na dva dela – tihi del proti stanovanjskemu naselju in glasni del proti OŠ Toma Brejca. Zaradi pomanjkanja prostora v starem delu objekt dozidava. Vsak obstoječi del dobi pripadajoči večvišinski volumen. Konstrukcija starega dela ostaja armiranobetonska, dozidani deli pa so iz jeklene skeletne konstrukcije – na ta način je razlika med starim in novim jasno vidna. V obstoječe dele umeščava program nasičeno, da so lahko novi volumni bolj prosti.

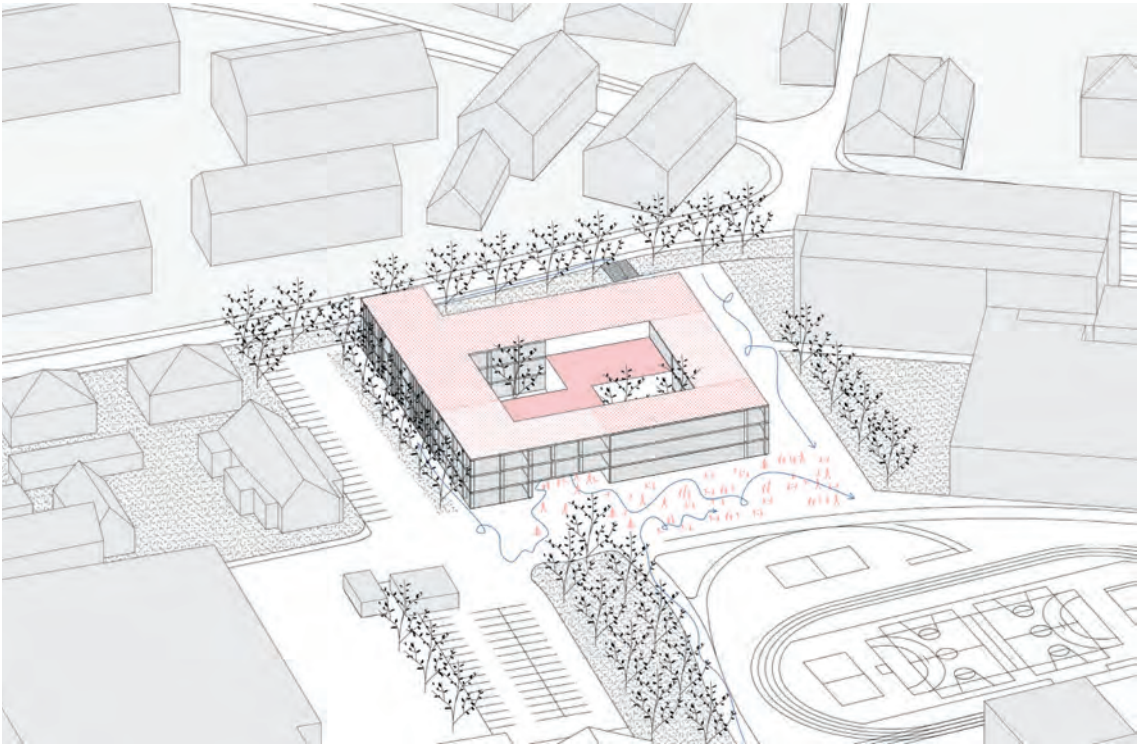
V tihem delu je oddelek knjižnice za odrasle z veliko čitalnico ter predavalnico. V glasni del sva umestili prostore glasbene šole in otroški oddelek knjižnice. Velika dvorana je izvedena s praktikabli in tako omogoča prilagajanje glede na vrsto prireditve in število obiskovalcev. Vhodna avla s kavarno predstavlja vstopno točko in povezuje programe med seboj, od nje pa se širijo poti po celotnem objektu. Prostori v obstoječih delih dobivajo svetlobo preko svetlobnikov na strehi in novih volumnov, ki so v celoti zastekljeni.

kamniški vzorci:
2.06 prostori odmika
2.08 tok mladih in starih
5.02 odpiranje na ulico

k + g

Adelisa Rujović

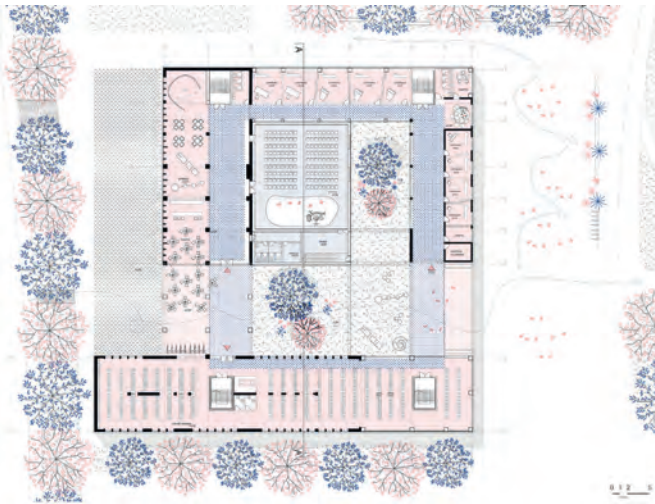

1

2

Problematika obstoječega stanja je pomanjkanje površin, namenjenih čakanju, povezanost programov, komunikacije, hrup ... V obstoječem objektu komunikacije niso jasno razpoznavne. Gre za dva programa pod isto streho, ki se nikakor ne povezujeta. Glavna ideja je vzpostaviti krožno komunikacijo, ki omogoča, da se glasbena šola in knjižnica povežeta med seboj. V središču objekta so večji volumni, ki jih obdaja komunikacijska pot, nato pa na obodu lupino tvorijo drobno strukturirani prostori, v katere je postavljen manjši program.

4

5

7

V središču se pojavijo odprti (atrij) in zaprti prostori (plesna dvorana, večnamenska dvorana), da bi glasbena šola in knjižnica dobili dovolj svetlobe. Krožna pot se pojavi tudi v vertikalni smeri s postavitvijo stopnic. Komunikacije tvorijo večnamenski prostor, kjer se ponekod nanj odpirajo učilnice, čitalnice ali pa predstavljajo prostor čakanja in druženja. Za preprečevanje hrupa se ločita glasni in tihi del, vdor indirektna svetlobe pa omogočajo perforirani paneli skozi fasado.

8

Na zadnji poti

Razširitev mestnega pokopališča Žale ter pokopališča ob samostanu v Mekinjah

Razširitev mestnega pokopališča Žale v Kamniku ter pokopališča ob samostanu v Mekinjah. Zasnovati pokopališče kot prostor slovesa in spomina, umika in kontemplacije. Pa tudi kot vozlišče mestnih poti in prostorov. Ob tem naj se zasnova stvarno in simbolno sooči tudi z izzivom pretrganih vezi v prostoru.

kamniški vzorci:
2.06 prostori odmika
4.07 prostorski orientirji
6.01 zasebno okno

42

Med zidovi slovesa

Vanesa Tomažič

4. letnik

1

1 aksonometrija ~ 2 perspektivni prerez ~ 3 pot do žarnih grobov ~ 4 vhodni del ~ 5 prerez ~ 6 organizacijska shema prej in potem ~ 7 tloris poslovnega objekta

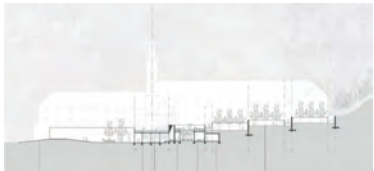

Razširitev že obstoječega pokopališča ob Mekinjskem samostanu stremi k ponovni vzpostavitvi kontinuiranosti pri procesu žalovanja. Nova zasnova poudarja in usmerja obiskovalce pokopališča skozi sekvence – od prostora sočutja in povezovanja med žalujočimi do intimnega razmišljanja, pri čemer se žalujoči smiselno pretočno vzpenjajo proti vedno bolj gozdnatemu območju in posledično žalovanje pustijo za seboj. Ključna za vzpostavitev krožne sheme pogrebnih procesov je premestitev že obstoječe vežice na nižje območje. Zasnova novega poslovnega objekta se previdno umešča v obstoječo samostansko okolico s postopnim širjenjem vzdolž primarne historične vstopne poti v samostan.

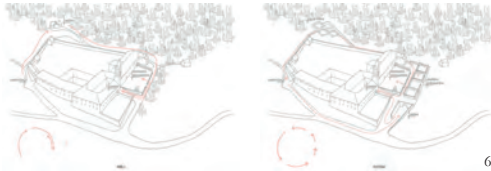
2

4

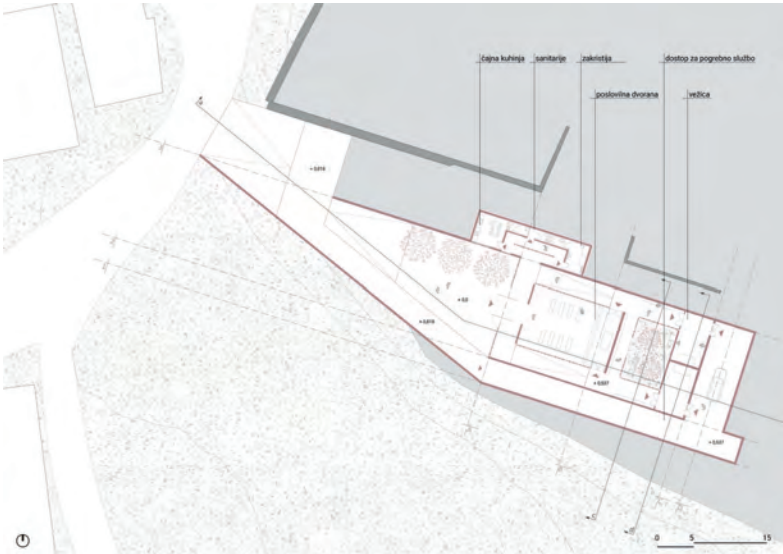

5

6

Gesta razpirajoče, postopoma dvigajoče se stene ohranja percepcijo samostanske vedute ob prostorni jasi, prostorna ploščad pa še dodatno poudarja samostanski portal. Pod njenim površjem se materializirajo liturgični prostori poslovnega objekta, ki se osvetljujejo s stropnimi svetlobniki nad oltarji. Nastala svetlobna pot opominja žalujoče o minljivosti, hkrati pa simbolizira pokojnikov odhod v nebesa. Nove površine za skeletni pokop posnemajo že obstoječe principe z zidovi obdanih teras, ki se ob obstoječem pokopališču podrejajo samostanskemu kompleksu in se preslikajo preko glavne aleje. V gozdnatem območju pa se terase z zidovi žarnih hramb podrejajo naravi in se diskretno usmerjajo proti samostanskemu zvoniku.

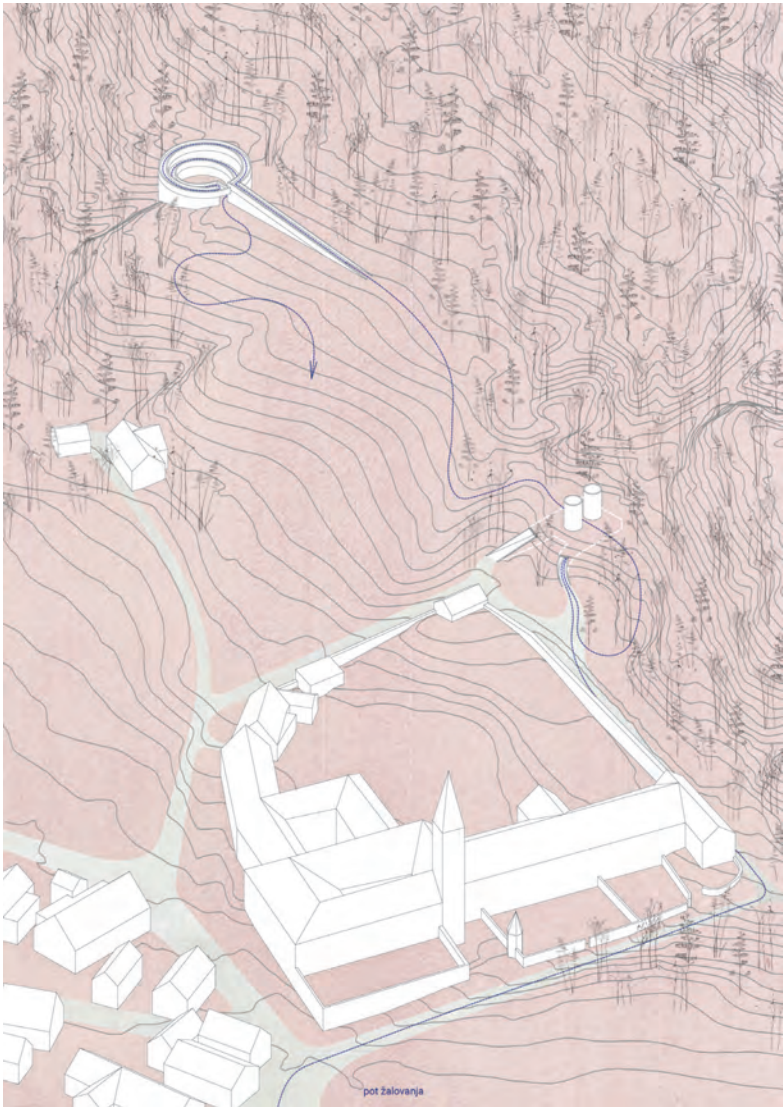
7

kamniški vzorci:
4.07 prostorski orientirji
6.05 cenovno dostopno
6.10 poudarjene odprtine

To ni slovo

Rožle Toš

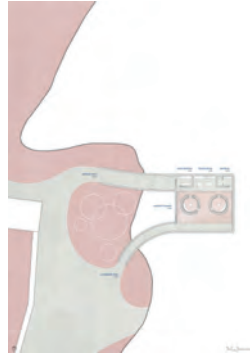
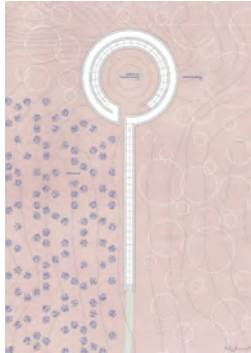
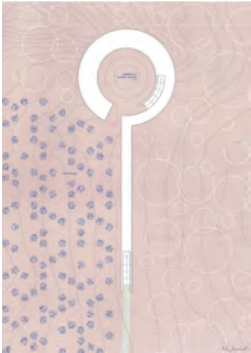

1

1 aksonometrija ~ 2 pogled na spominski objekt ~ 3 tloris, spominski objekt ~ 4 tloris, poslovilni objekt ~ 5 situacija

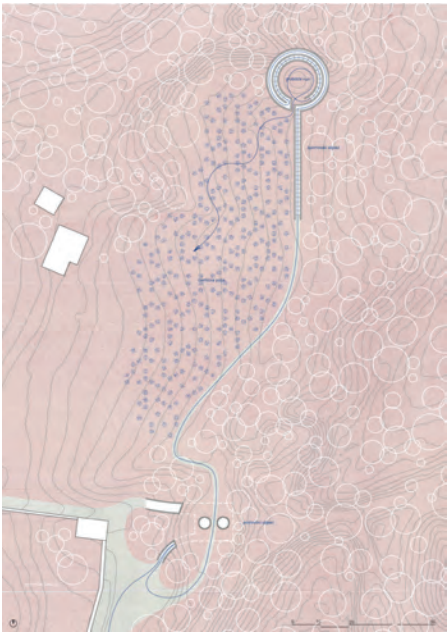

2

4

Rešitev te dileme je tipologija kompleksa – spominski park, ki združi prej omenjena načina pokopa. Gre za ureditev, ki prehaja v okoliške gozdove, od prostora živih pa jo ločuje le poslovilni objekt, ki deluje kot portal med svetovoma. V osrčju kompleksa se nahaja struktura, po kateri se vije pot za raztros in ki zaobjame najsvetejši prostor, grob Mekinjskih nun, tu je tudi introvertiran prostor za prižiganje sveč. Okoli se razprostirajo cvetlična polja, ki jih zalujoči kolektivno zasajajo v spomin svojih bližnjih. Kompleks tako nudi fiksno lokacijo, ki deluje kot skupni prostor spomina, a ne zamejuje duš pokojnih, temveč jim omogoči svobodo. Obiskovalci tako začitijo, da so duše njihovih ljubljenih vedno ob njihovi strani.

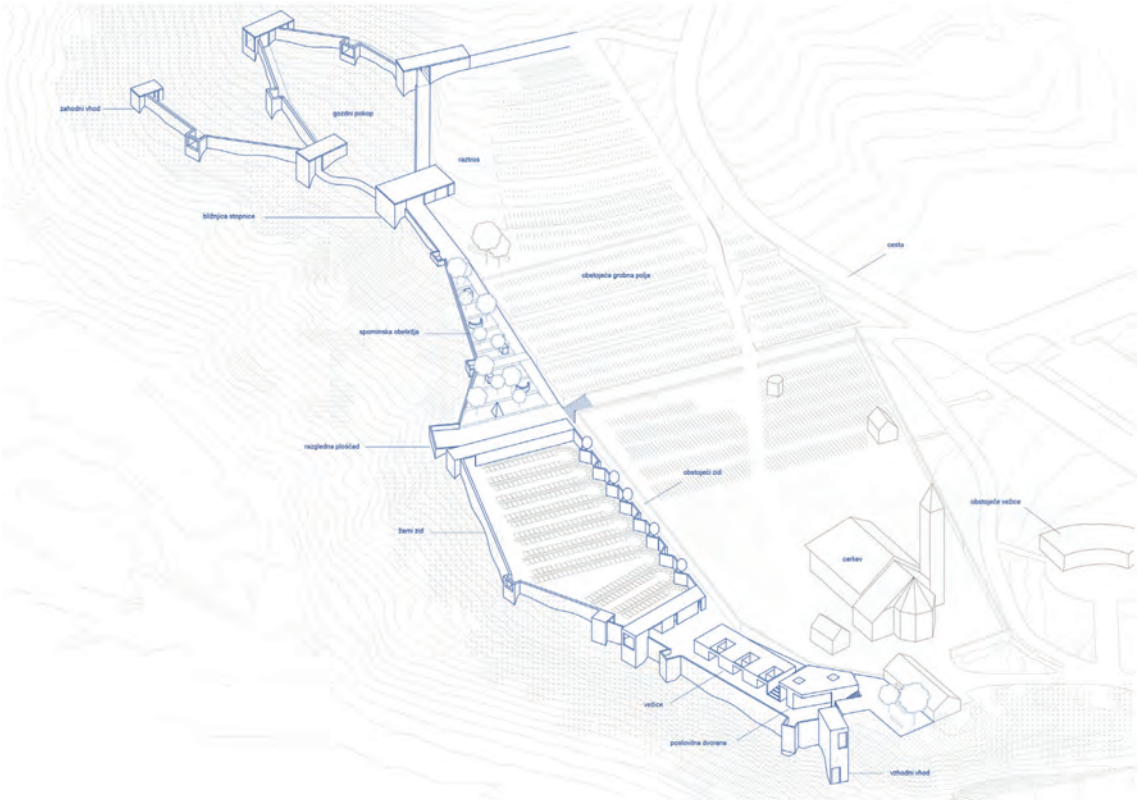
5

Ko naši bližnji umrejo, je vsem skupna želja, da tudi po smrti v duhu živijo naprej. Žal tega klasična tipologija pokopališč ne neguje. V želji, da se to spremeni, je nastal projekt To ni slovo, spominski kompleks v Mekinjah pri Kamniku. Meja med svetovoma živih in mrtvih je ključni element vseh pokopališč, žal pa botruje njihovi obliki zamejenih prostorov, ki vzbujajo vse prej kot občutek miru. Alternative temu načinu pokopa, denimo raztros, ta problem sicer delno rešijo, a izgubijo ključne elemente definirane in organizirane prostora spomina.

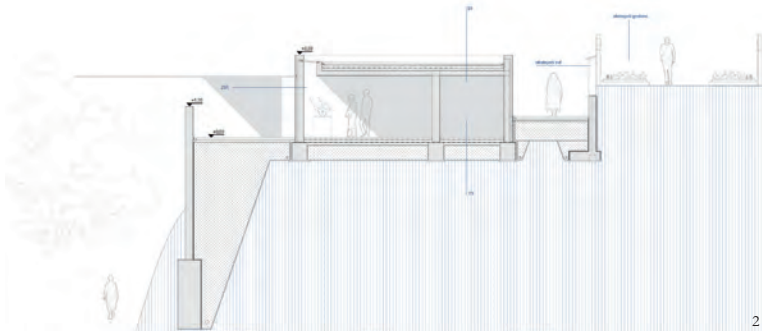

Ne(a)kropola

Gregor Zupan, Anja Zupanec

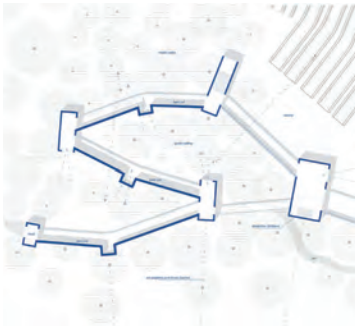

1

2

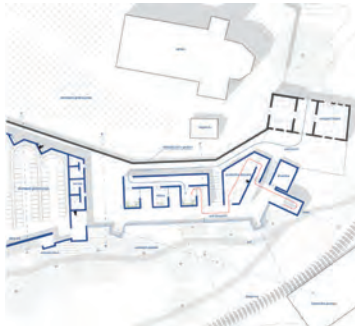
Obstoječe pokopališče v Kamniku na zahodnem griču je sčasoma dobilo podobo sestavljenih grobnih polj iz več obdobj. Analiza lokacije je pokazala možnost novega vhoda na pokopališče preko jugozahodnega dela pečine. Tam bi se vzpostavila nova pot skozi prostor. Pot bi sledila novemu obzidju, ki bi se prilagajal terenu in pogledom na vedute Kamnika, kot sta grad Zaprice in mali grad. Obzidje bi zrastle kot ena poteza, ki bi se na ključnih točkah spreminjala v potrebne programe. S tem bi se ustvarjale sekvence doživljanja pokopališča na poti.

3

4

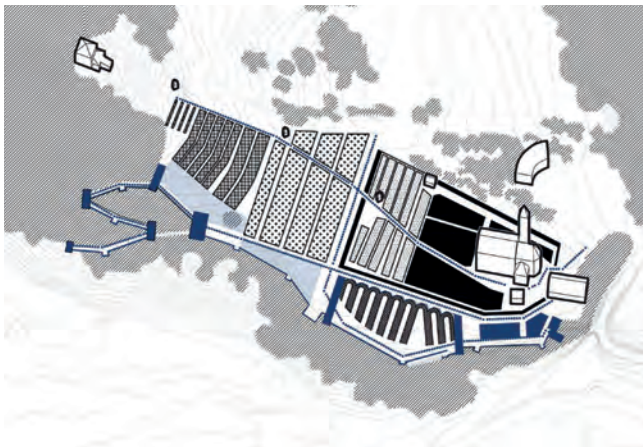

5

6

Na vhodnem delu pokopališča bi se obzidje raztezalo preko terena in ustvarjalo zamejene prostore. V nadaljevanju pa bi se obzidje, kjer bi teren in zelenje to narekovalo, zajedalo v teren. S tem bi ustvarili žarni zid s prostori odmika v gozdni poti na zahodni strani pokopališča. Preko analize naklonov z uporabo radarskega slikanja se je izrisala možna pot skozi gozd. V sredini gozda, ki ga pot zaokroži, se vzpostavi alternativni način pokopa, gozdni pokop. Prostor bi bil namenjen pokopu med drevesi brez označbe. Poleg gozdnega pokopa se ob že obstoječem pokopališču uredi tudi raztros, ki se nasloni na novo obzidje in mu določi mejo.

7

Misli za Kamnik

Seminar Zorc
UL Fakulteta za arhitekturo
2019 / 2020

Zbirka	Proces
Urednik	Mitja Zorc
Uvodna besedila	Mitja Zorc, dr. Jernej Markelj
Mentorji projektov	doc. Mitja Zorc, asist. Klara Zalokar, Maruša Turnšek, Tadej Urh
Ilustracije in opisi projektov	študenti Seminarja Zorc
Oblikovanje	Maruša Turnšek, Tadej Urh
Lektoriranje	Mojca Vilfan
Fotografije	Mitja Zorc
Izdajatelj	Univerza v Ljubljani Fakulteta za arhitekturo Zoisova cesta 12, SI-1000 Ljubljana, Slovenija
Za izdajatelja	Matej Blenkuš
Tisk	Matformat d.o.o.
Naklada	100 izvodov Ljubljana, 2020
Copyright ©	2020, UL Fakulteta za arhitekturo
Vir ortofoto posnetkov:	Geodetska uprava Republike Slovenije, stanje 2018

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

711.1(497.4Kamnik)

MISLI za Kamnik : Seminar Zorc 2019/20 / [urednik Mitja Zorc ; uvodna besedila Mitja Zorc, Jernej Markelj ; ilustracije in opisi projektov študenti Seminarja Zorc ; fotografije Mitja Zorc]. - Ljubljana : Fakulteta za arhitekturo, 2020. - (Zbirka Proces)

ISBN 978-961-7032-31-4
1. Zorc, Mitja
COBISS.SI-ID 39055107

